

Tobias Dalen Taraldsen

Kombinasjon av fotballsatsing og skolegang på offentlig videregående skole

En kvalitativ studie av unge fotballspillers erfaring av å kombinere videregående skole og satsing på en fotballkarriere

Masteroppgave i idrettsvitenskap

Veileder: Niels B. Feddersen

Juni 2023

NTNU

Kunnskap for en bedre verden

Tobias Dalen Taraldsen

Kombinasjon av fotballsatsing og skolegang på offentlig videregående skole

En kvalitativ studie av unge fotballspillers erfaring av å kombinere videregående skole og satsing på en fotballkarriere

Masteroppgave i idrettsvitenskap
Veileder: Niels B. Feddersen
Juni 2023

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap
Institutt for sosiologi og statsvitenskap

Kunnskap for en bedre verden

Forord

Et stort prosjekt nærmer seg slutten, og det er godt å kunne skrive de siste forbedringer og sette en slutt for oppgaven. Arbeidet med masteroppgaven har gitt meg mye lærdom, men har samtidig vært utfordrende.

Jeg vil starte med å takke min veileder Niels Feddersen for all hjelp gjennom det siste året. Oppgaven har blitt bedre for hver mail og samtale på kontoret. En veileder med stålkontroll på forskningsfeltet har vært en betryggende fordel i en stressende periode.

I tillegg vil jeg takke den videregående skolen som bidro til gjennomføringen av denne studien. Jeg vil takke dual career utøverne som lot meg få innblikk i hvordan de erfarte å kombinere fotball og skolegang. Til slutt vil jeg takke familie og venner som har bidratt med veiledning, korrekturlesning og støtte gjennom prosessen.

Abstract

The increased focus on the development of top athletes has made it important to facilitate those who combine sports with school. The aim of the study was to gain insight into how young football players experience the combination of attending public high school and pursuing football. More specifically examine how the participants described the environment in relation to Storm et al.'s (2021) ten essential factors of dual career development environments (DCDE), with the goal of optimizing the daily life of dual career athletes. The best way to answer the research question is to create a cape and write an article. A total of 12 dual career athletes were interviewed in focus-group interviews about their experience of balancing school education and football pursuit. The data were analyzed using reflexive thematic analysis. The result revealed a high degree of facilitation for athletic development, with an emphasis on a holistic approach. An important aspect in that regard, described by all participants, was the significance of the coach in the environment. The results also revealed concerns related to total workload, but also described differences in the experience of overload-related issues. In summary, the results indicate how this particular environment is positive by offering several advantages and developmental opportunities for dual career athletes. The work with the cape and the article will help to provide thorough answers to how daily life is facilitated for dual career athletes in this study.

Keywords: dual career, success factors, football betting, upper secondary school

Sammendrag

Det økte fokuset på utvikling av toppidrettsutøvere har gjort det viktig å tilrettelegge for de som kombinerer toppidrettssatsing med skolegang. Målet med studien er å få innblikk i hvordan unge fotballspillere erfarer å kombinere skolegang på en offentlig videregående skole med fotballsatsing. Mer spesifikt å se på hvordan informantene beskriver miljøet opp mot Storm et. al (2021) sine ti essensielle faktorer for dual career development environments (DCDE), for å optimalisere hverdagen for dual career utøvere. Den beste måten å få svar på forskningsspørsmålet er å lage en kappe og skrive en artikkel. Totalt ble tolv dual career utøvere intervjuet i fokusgruppeintervju om hvordan de erfarer å kombinere skolegang på videregående og fotballsatsing. Dataene ble analysert ved hjelp av refleksiv tematisk analyse. Resultatene avslørte en stor grad av tilrettelegging for sportslig utvikling, med fokus på en helhetlig tilnærming. En viktig funksjon i den forbindelse, som ble beskrevet av alle informantene, var trenerens betydning for miljøet. Resultatene viste også bekymringer knyttet til å balansere totalbelastning, men beskrev også forskjeller i opplevelsen av belastningsproblematikk. Kort oppsummert indikerer resultatene hvordan dette bestemte miljøet erfares som positivt gjennom å tilby flere fordeler og utviklingsmuligheter for dual career utøvere. Arbeidet med kappen og artikkelen vil være med på å gi grundige svar på hvordan det tilrettelegges for dual career utøvere i denne studien.

Nøkkelord: dual career, suksessfaktorer, fotballsatsing, videregående skole

Innholdsfortegnelse

Forord	1
Abstract.....	2
Sammendrag	3
Tabelloversikt	6
Del I – Kappe.....	7
1.0 Innledning	8
2.0 Teori.....	10
2.1 Holistic Ecological Approach (HEA).....	10
2.2 Dual Career Development Environment (DCDE) og Morris' Taxonomi	10
2.3 Storm Sine Ti Essensielle Faktorer av Betydning for Utviklingsmiljø	14
2.3.1 Dual Career Støtteteam.....	14
2.3.2 Håndtering av Dual Career	14
2.3.3 Støtte og Forståelse fra Miljøet	14
2.3.4 Rollemodeller og Mentorer	15
2.3.5 Tilgang til Ekspertstøtte.....	15
2.3.6 Bli Sett i Sin Helhet	15
2.3.7 Utvikling av Dual Career Ferdigheter	15
2.3.8 Dual Career Fleksibilitet.....	16
2.3.9 Ta Vare på Dual Career Utøvernes Mentale Helse og Velvære.....	16
2.3.10 En Åpen og Proaktiv Tilnærming til Utvikling av Dual Career Miljø....	16
3.0 Metodisk Teori	17
3.1 Mitt Utgangspunkt og Min Forskerrolle.....	17
3.2 Rigour	17
3.3 Fokusgruppeintervju	18
3.4 Sosial Konstruksjonisme	18
3.5 Intervjuguide Fokusgrupper	19
3.6 Gjennomføring av Fokusgruppeintervju	20
3.7 Transkribering	21
3.8 Refleksiv Tematisk Analyse	21
3.8.1 Bli Kjent med Data	22
3.8.2 Generering av Koder	22
3.8.3 Søke Etter Tema	22
3.8.4 Vurdering av Potensielle Tema	22
3.8.5 Definere og Navngi Tema	23

3.8.6 Avrunding av Analysen	23
4.0 Diskusjon	24
4.1 Større Samfunnsperspektiv	24
4.2 Metodisk Diskusjon	25
4.3 Fremtidig Forskning	27
5.0 Konklusjon.....	28
Litteraturliste	29
Vedlegg 1.....	33
Vedlegg 2.....	35
Del II – Artikkel	38

Tabelloversikt

Kappe

Tabell 1 – *Dual career utviklingsmiljø* (Morris et al. 2020), side 12-13

Artikkel

Tabell 1 – *Ti essensielle faktorer av betydning for dual career utviklingsmiljø i Europa*
(Storm et al., 2021), side 7-9

Del I – Kappe

1.0 Innledning

Formålet med kappen er å legge vekt på teoretiske og metodiske aspekter som det ikke er plass til å presentere eller diskutere i artikkelen. Når det gjelder teoretiske aspekter dreier det seg om mer omfattende teoretiske redegjørelser. De metodiske aspektene tar for seg metodekritikk, kritiske refleksjoner og studiens begrensninger. For best mulig sammenheng bør kapittel 1, 2 og 3 i kappen leses først, deretter bør artikkelen leses, før resten av kappen leses.

Interessen for utvikling av fremtidige toppidrettsutøvere har økt i dagens samfunn (Grix & Carmichael, 2012). Det har ført til en økning i utdanningstilbud som tilpasser hverdagen til dual career utøvere – utøvere som kombinerer skole idrett (Kristiansen & Houlihan, 2017). I Norge er det flest dual career utøvere på offentlige videregående skoler (UDIR, 2022). Disse skolene har begrensede ressurser og nettverk sammenlignet med private toppidrettsskoler (Morris et al. 2020). Dual career utøvere står overfor betydelige utfordringer, og tilretteleggingen varierer avhengig av hvilket miljø de befinner seg i. Ved å undersøke tilretteleggingen for dual career utøvere kan denne studien bidra til å øke sjansene for at utøverne når sine mål. Tidligere forskning har hatt en tendens til å fokusere på toppidrettsskoler (, og derfor kan forskning på dual career på offentlige videregående skoler omtales som et kunnskapshull

Dette forskningsprosjektet er viktig, da resultatene kan påvirke alle dual career utøvere på offentlige videregående skoler i Norge. Tidligere forskning har primært fokusert på spesialiserte skoler og tilretteleggingen der. Forhåpentligvis vil dette prosjektet bidra til en mer helhetlig forståelse av hvordan hverdagen til dual career utøvere på offentlige videregående skoler kan forbedres. Resultatene kan fungere som en veiledning for hva som bør gjøres og ikke gjøres for dual career utøvere.

Denne studien tar sikte på å undersøke hvordan elever på offentlig videregående skole

erfarer å kombinere skole og fotballsatsing. Dette er av interesse for utøvere selv, trenerne, lærerne, skolen og idrettsmiljøet, da intensjonen er å forbedre tilrettelegging og utviklingen for dual career utøvere. Artikkelen er skrevet med tanke på publisering i *Scandinavian Journal of Sport and Exercise Psychology*.

2.0 Teori

2.1 Holistic Ecological Approach (HEA)

Forskning på HEA er med på å karakterisere de ulike forholdene unge idrettsutøvere må forholde seg til, og hvordan de er med på å påvirke ungdommene (Feddersen et al., 2021). HEA presenterer at noen miljøer er bedre enn andre, i å evne og veilede unge idrettsutøvere på veien mot toppidretten (Henriksen & Stambulova, 2023). På bakgrunn av HEA så presenteres det en definisjon av talentutvikling: «Å beskrive et bestemt idrettsmiljø og for å klargjøre rollene og funksjonene til de forskjellige komponentene og relasjonene i miljøet i talentutviklingsprosessen.» (Henriksen & Stambulova, 2017). Det handler om personlige, psykososiale og idrettsferdigheter som kreves for å bli en toppidrettsutøver (Henriksen et al., 2010). HEA har blitt testet og utviklet gjennom empiriske undersøkelser i en rekke vellykkede miljøer, for eksempel gjennom det danske 49'er-seillaget (Henriksen et al., 2010) og AGF sitt fotballag i Danmark (Larsen et al., 2013). Fokuset innen dual career forskning har skiftet fra å utforske individuelle opplevelser og erfaringer, til å forstå påvirkningen av miljøet rundt dual career utøvere (Henriksen et al., 2020).

2.2 Dual Career Development Environment (DCDE) og Morris' Taxonomi

Ut fra forskningsarbeidet er det blitt dannet modeller som DCDE (Morris et al., 2020). Det overordnede fokuset innen dual career forskning har flyttet seg fra fokus på individuelle erfaringer til et fokus på samarbeid mellom nøkkelpersoner og organisasjoner i miljøet (Storm et al., 2021). Ulike DCDEs blir kategorisert ut fra hvordan de ser ut, og i Norge er idrettsvennlige skoler og eliteskoler mest vanlig. I studien til Morris et al. (2020) ble det satt søkelys på åtte forskjellige DCDEs: (a) idrettsvennlige skoler, (b) eliteidrettsskoler/høgskoler, (c) profesjonelle og/eller private klubbprogrammer, (d) idrettsvennlige universiteter, (e) kombinert DC-systemer, (f) nasjonale idrettsprogrammer, (g) forsvarsstyrkeprogrammer og (h) spillerforbundsprogrammer med en rekke fremgangsmåter for å støtte DC. På bakgrunn av

denne studiens norske fokus vil bare idrettsvennlige skoler og eliteidrettsskoler/høgskoler fra Morris et al. (2020) beskrives (se Tabell 1). Idrettsvennlige skoler gir støtte og vil være fleksible for dual career utøvere, og det er skolene selv som avgjør hvordan de tilrettelegger for en optimalisert hverdag. I tillegg er det uvanlig på idrettsvennlige skoler at det er et formelt samarbeid mellom skole og idrettsforbund. Eliteskolene er laget for å utvikle talentfulle idrettsutøvere som vil kombinere satsing med skolegang, og de har ofte kommunikasjon med idrettsforbund (Morris et al., 2020).

Tabell 1*Dual career utviklingsmiljø (Morris et al. 2020)*

	Kjennetegn	Europeiske eksempler
Idrettsvennlige skoler	<ul style="list-style-type: none"> • Regionale utdanningsinstitusjonene, som tillater eliteidrett eller innretter seg etter eliteidrett for å gi akademisk fleksibilitet for utøvere til å trene og konkurrere i sitt eget idrettsmiljø. • De er lokalisert i videregående opplæring og yrkesfaglig opplæring (ISCED nivå 2–5). • Støttetilbudene på ulike institusjoner i samme land er ikke fastsatt fordi hver enkelt kan bestemme hvilken støtte de gir til hver idrettsutøver – de kan imidlertid inkludere lignende funksjoner (f.eks. idrettsanlegg og idrettsvitenskapelige tilbud). • Selv om akademisk fleksibilitet er gitt, er det usannsynlig at det vil være noen formelle ordninger (og derfor liten eller ingen kommunikasjon) mellom skolen og idrettsforbundene (f.eks. kommuniserer svenske NIUer med idrettsklubber, men ikke direkte med idrettsforbund). 	<ul style="list-style-type: none"> • Storbritannia – Millfield School and Hartpury College, Talented Athlete Scholarship Scheme Accredited Schools and Colleges including Loughborough College and Stoke-on-Trent College • Sverige – Sandagymnasiet • Finland – Hämeenlinnan Lyseon Lukio, Jyväskylän Normaalikoulu, Pihtiputaan Lukio
Eliteidrettsskoler/høgskoler	<ul style="list-style-type: none"> • Utdanningsinstitusjonene er målrettet utviklet for eliteidrettsutøvere som ønsker å kombinere sin idrettslige og akademiske karriere – de gjør dette ved 	<ul style="list-style-type: none"> • Storbritannia – Scottish Football Association Performance Schools

å tilby en kombinasjon av idrett og akademisk støtte (f.eks. elitecoaching og tilpasset timeplan for studier).

- De er lokalisert i videregående og yrkesfaglig videregående opplæring (ISCED nivå 2–5).
- Støttetilbudene på ulike institusjoner i samme land er ikke fastsatt, men kan inneholde lignende funksjoner (f.eks. idrettsanlegg og idrettsvitenskapelige tilbud).
- Eliteidrettsskoler/høgskoler har formell kommunikasjon med idrettsforbund (f.eks. vil begge instanser ha innspill til utvelgelsen av utøvere som skal gå på skolen/høgskolen) og skolen vil ofte motta midler fra organet de knytter seg til.

• Belgia – Stedelijk Lyceum
Topsport

• Sverige – Gudlav

Bilderskolan

• Danmark – Marseillesborg
School

• Finland – Kilpisen Koulu,
Sotkamon Lukio,
Jyväskylän
Koulutuskuntayhtymä
Gradia

2.3 Storm Sine Ti Essensielle Faktorer av Betydning for Utviklingsmiljø

Storm et al. (2021) sine ti essensielle faktorer av betydning for utviklingsmiljø står sentralt i denne studien og vil derfor bli beskrevet.

2.3.1 Dual Career Støtteteam

Dual career støtteteam består av personer som har ansvar for å optimalisere dual career balanse (Storm et al., 2021). Tidligere studier har satt søkelys på viktigheten av dual career støtteteam og det pekes på som en nøkkelfaktor for optimalisert kombinasjon av idrett og utdanning (Aalberg & Sæther, 2016; Henriksen et al., 2020; Knight, Harwood, & Sellars, 2018; Storm et al., 2021). Støtteteamet er ofte som et bindeledd mellom idrett og utdanning på makronivå (Storm et al., 2021).

2.3.2 Håndtering av Dual Career

Håndtering av dual career handler om kommunikasjon mellom nøkkelpersoner, som trenere, lærere, familie og liknende i utdanningsmiljøet, idrettsmiljøet og privatlivet (Storm et al., 2021). God kommunikasjon og koordinering mellom ulike komponenter i miljøet har blitt sett på som essensielt for håndtering av dual career (Kiens & Larsen 2021; Knight et al., 2018).

2.3.3 Støtte og Forståelse fra Miljøet

Støtte og forståelse fra miljøet vil legge til rette for fokus på idrettssatsing og skole, uten at det skaper konflikt (Storm et al., 2021). At nøkkelpersoner er klar over, aksepterer og gir støtte i kombinasjonen av idrett og utdanning, blir sett på som viktig. O'Neill et al. (2017) beskrev at lærere som ikke hadde drevet med idrett selv, trodde enkelte dual career utøvere var lat siden de var utslitt.

2.3.4 Rollemodeller og Mentorer

Rollemodeller og mentorer viser til personer som dual career utøvere kan bli inspirert og lære av (Storm et al., 2021). De kan gi motivasjon og støtte til dual career utøvere på bakgrunn av sin kunnskap og egne opplevelser som dual career utøvere. Treneren kan være en rollemodell eller mentor som er viktig for dual career utvikling (Kiens & Larsen, 2021).

2.3.5 Tilgang til Ekspertstøtte

Tilgang til ekspertstøtte som for eksempel ernæringsfysiolog, fysioterapeut, lege og psykolog, er en viktig faktor for god kombinasjon av skole- og idrettssatsing (Storm et al., 2021). Dette er sjeldent en del av hva offentlige skoler kan tilby, med bakgrunn i hvor ressurskrevende det er (Kristiansen & Houlihan, 2017; Storm et al., 2021). NTG (Norges toppidrettsgymnas) er en privat toppidrettsskole i Norge som har tilbud om ekspertstøtte, som de beskriver som et konkurransefortrinn overfor andre skoler (Kristiansen & Houlihan, 2017).

2.3.6 Bli Sett i Sin Helhet

Å bli sett i sin helhet handler om at dual career utøverne blir anerkjent ut fra helheten i det akademiske, idrettslige og private (Storm et al., 2021). Dette kan komme til syne gjennom at trenere viser interesse for dual career utøvernes utfordringer i andre felt enn det idrettslige, som kan minimere presset fra idrettslige og akademiske prestasjoner (Knight et al., 2018).

2.3.7 Utvikling av Dual Career Ferdigheter

Utvikling av dual career ferdigheter skal hjelpe med håndtering av dual career. Utøvere må utvikle kompetanse for å ta kontroll over egen utvikling (Storm et al., 2021). Ferdigheter som har vist seg å være viktig for dual career utøvere er organisering, ledelsesferdigheter, balansering av tidsbruk og sette realistiske målsetninger (Aquilina, 2013; Knight et al., 2018; Storm et al., 2021).

2.3.8 Dual Career Fleksibilitet

Dual career fleksibilitet er i hovedsak ansvarsområde til skolen og idretten. Det kommer i form av at lærer kan gi rom for mer fokus på idretten og trenere gir rom for fokus på skole (Storm et al., 2021). I praksis kan det bety at lærere jobber aktivt med å finne løsninger for elevene sine. Et eksempel er å forlenge innleveringsfrister. (Henriksen et al., 2020; Knight et al., 2018; Storm et al., 2021).

2.3.9 Ta Vare på Dual Career Utøvernes Mentale Helse og Velvære

Dual career utøverne har utfordringer i hverdagen i form av krav og forventninger. Dette kan føre til stor mental belastning. Å gi støtte er derfor viktig for å bevare utøvernes mentale helse (Storm et al., 2021). Spesialisert støtte kan for eksempel komme fra idrettspsykologer, som hjelper med å takle stress, press, prestasjonsangst og andre utfordringer.

2.3.10 En Åpen og Proaktiv Tilnærming til Utvikling av Dual Career Miljø

En åpen og proaktiv tilnærming til utvikling av dual career miljø kan synliggjøres gjennom et godt samarbeid mellom idrett og skole. Det er viktig at de deler det samme synet på hvordan dual career skal effektiviseres for å kunne forbedre produktet (Knight et al., 2018; Kristiansen & Houlihan, 2017; Storm et al., 2021).

3.0 Metodisk Teori

3.1 Mitt Utgangspunkt og Min Forskerrolle

Min egen erfaring av å kombinere fotballsatsing med skolegang stammer fra skolen som ble brukt i denne studien. Målet mitt i oppveksten var å kunne leve av fotball og satsingen ble seriøs da jeg begynte på videregående. Jeg befant meg i et prestasjonsorientert miljø på fotballbanen samtidig som jeg måtte prestere godt på skolen. Flere treninger, mer skolearbeid, nye klasser og et nytt fotballag utgjorde utfordringene i min hverdag. Jeg var kjent med utfordringene, men var ikke kjent med teorien om dual career før senere. Utgangspunktet mitt var å undersøke, med bedre faglig fundament, hvordan dual career utøvere erfarer sin hverdag og hva som kan forbedres. Mine egne erfaringer er med på å påvirke hvor engasjert jeg er i studien. Jeg er tidligere dual career utøver på videregående skole og er fremtidig lektor som etter all sannsynlighet være lærer for elever som gjennomfører en dual career. Mitt utgangspunkt og min forskerrolle vil på den måten styrke denne studien.

3.2 Rigour

Ifølge Widerberg (2011) er det viktig for forskere å reflektere rundt sin egen rolle i forskningsprosessen. Denne studiens kvalitet har tatt utgangspunkt i Tracy (2010) sine åtte kriterier for kvalitativ forskning: 1) verdig tema bunner i lite forskning på dual career på offentlige videregående skoler, 2) meningsfull sammenheng handler for meg om hvordan mitt utgangspunkt og bruk av fokusgruppeintervju skaper et helhetlig bilde, 3) strenghet kommer til syne gjennom mitt arbeid med forskningsfeltet og hvordan gjennomføringen av fokusgruppeintervju og analyse har foregått, 4) oppriktighet kommer fra mine egne opplevelser fra dual career og min fremtid som lærer, 5) troverdighet synliggjøres gjennom detaljerte beskrivelser i analysen, 6) resonans handler om hvordan jeg skriver en oppgave som kan leses av hvem som helst, 7) signifikante bidrag betyr, som sagt, i denne studien at det er

lite forsket på og kan bidra til en bedre forståelse og 8) etikk handler om hvordan jeg jobbet med viktigheten av samtykke og anonymisering av informantene. For utfyllende oversikt se Tracy (2010) side 840-848. Med fokus på kvalitet i den kvalitative forskningen har tidligere forskning, innsamling av data og analysen vært forutsetning for å beskrive det spesifikke miljøet i denne studien.

3.3 Fokusgruppeintervju

Hovedpoenget med fokusgruppeintervju er å forstå og forklare meninger, holdninger og kulturer som påvirker følelser, atferd og holdninger hos individer (Rabiee, 2004), noe som samsvarer med Dalen (2011) og Tjora (2017) som påpeker at et av de viktigste målene med et intervju er å skaffe seg innsikt i informantens subjektive erfaringer, følelser og tanker.

Fokusgrupper bygger på kommunikasjonen og interaksjonen mellom informantene i forskningen for å generere data (Kitzinger, 1995). I denne studien vil det føre til at jeg kan samle data fra flere personer samtidig, i tillegg til at interaksjonen mellom informantene er en del av metoden, som er viktig for Tracy (2010) sitt fokus på meningsfull sammenheng.

Studiens mål er å undersøke erfaringer av dual career utøvere på en offentlig skole, og dermed er relasjonen mellom dual career utøverne og resten av miljøet essensielt for å forstå hvordan miljøet opererer (Kitzinger, 1995). Av den grunn vil bruken av fokusgruppeintervju være svært nyttig som metode i studien. Studien tar sikte på å undersøke erfaringer av dual career blant kvinnelige og mannlige fotballspillere i alderen 16-19 år i samme dual career miljø.

3.4 Sosial Konstruksjonisme

Sosial konstruksjonisme handler om at kunnskap og andre aspekter ikke er virkelig i seg selv, de eksisterer ikke selv, men de eksisterer på grunn av at vi mennesker konstruerer en virkelighet gjennom sosial aksept (Burr, 2015). Denne studien har et sosialkonstruktivistisk perspektiv ved at kunnskapen er sosialt konstruert gjennom dual career utøvernes sosiale vaner og språk (Burr, 2015). På grunn av studiens fokus på relasjoner og miljø, er det relevant

å undersøke hvordan informantene danner en virkelighet ut fra fokusgruppeintervjuene.

3.5 Intervjuguide Fokusgrupper

Intervjuguiden (Se vedlegg 1) er basert på Storm et al. (2021) sine ti essensielle faktorer for utviklingsmiljø. Spørsmålene er utformet for å innhente data som kan sammenlignes med faktorene og er forankret i tidligere relevant forskning. Valget av spørsmålene var basert på hva som ville gi informative svar fra informantene, som beskriver av Tracy (2010) som viktig for å skaffe en meningsfull sammenheng i kvalitativ forskning. Jeg la vekt på strukturerte spørsmål for å opprettholde relevansen gjennom hele intervjuet. I tillegg benyttet jeg stillhet som virkemiddel for å skape en mer naturlig samtale fremfor et kryssforhør (Kvale & Brinkmann, 2021).

Tema 1 – *bakgrunn informanter* i intervjuguiden handler om å bli kjent med informantene og bekrefte relevansen for å svare på spørsmålene (Kvale & Brinkmann, 2021). At informantene er dual career utøvere, er viktig med bakgrunn i tidligere forskning (Henriksen, 2010; Sæther et al., 2022). Tema 2 – *dual career* handler om oppfattelsen av kombinerings av skole og idrett og informantene. Bakgrunnen for tema kommer fra, blant annet, studien til Morris et al. (2020), der det ses på kombinasjonen skole og idrett, med fokus på fordeler og ulemper. Tema 3 – *Kommunikasjon og tilpasning* handler om hvordan informantene kommuniserer med andre essensielle organisasjoner i dual career utøveres liv. Bakgrunnen kommer fra for eksempel, Kiens og Larsen (2021), der kommunikasjon, fleksibilitet og tilbakemeldinger blir beskrevet som nøkkelfaktorer for suksess. Tema 4 – *dual career støtte* handler om støttenettverket i form av nøkkelpersoner rundt dual career utøverne. Bakgrunnen for spørsmålene kommer blant annet fra Knight et al. (2018), der det vises til at støttenettverket er essensielt. Tema 5 – *privatliv* handler om behovet for privatliv. Bakgrunnen for spørsmålene kommer blant annet fra Storm et al. (2021), der viktigheten av å se utøverne i sin helhet blir sett på som essensielt for trivsel. Tema 6 – *utøvernes utvikling*

handler om informantenes oppfattelse om de har utviklet seg som fotballspillere. Bakgrunnen for spørsmålene kommer blant annet fra Henriksen og Stambulova (2023), der helheten blir beskrevet som viktig for et godt utviklingsmiljø. Tema 7 – *framtidig bedring* handler om informantenes tanker rundt forbedring i deres hverdag. Bakgrunnen for spørsmålene stammer blant annet fra faren for skole- og idrettsutbrenthet for DC-utøvere (Sorkkila et al., 2020). Tema 8 – *avslutning* handler om muligheten for å legge til kommentarer i forbindelse med tema.

Åtte tema i en intervjuguide kan bli sett på som mye. Bakgrunnen for dette valget stammer fra nødvendigheten av å sammenligne med Storm et al. (2021) sine ti faktorer. Hvis det var færre tema, så ville sannsynligvis analysearbeidet blitt mer uoversiktlig.

3.6 Gjennomføring av Fokusgruppeintervju

Kvalitet i intervjuprosessen er viktig for å få til gode data som senere kan analyseres. Én av forutsetningene for gode data er at informantene føler seg trygge i intervjusituasjonen (Kvale & Brinkmann, 2021). For å legge til rette for en opplevelse av trygghet ble det dagen før intervjuet presentert hva studien handlet om og hvordan intervjuet skulle bli gjennomført. Informantene signerte på et samtykkeskjema (Se vedlegg 2) for å bekrefte at de ville delta i studien. Rett før intervjustart ble det minnet om at all informasjon om informantene ble anonymisert i transkriberingsprosessen. I tillegg fikk de høre at hvis de ville trekke seg fra studien så måtte de kontakte forsker.

Alle tre fokusgruppeintervjuene ble avholdt i et kjent klasserom for informantene, i skoletiden. Intervjusituasjonen ble presentert som en avslappet samtale om et tema av betydning for informantene. Målet var å skape en behagelig atmosfære, slik at informantene ville svare mer autentisk på spørsmålene. Informantene hadde allerede god kjennskap til temaet, og derfor var det lite nølende og usikre svar. Intervjuprosessen involverte bruk av lydopptak, hvor jeg som forsker fungerte som en aktiv lytter og styrte samtalen slik at alle

informantene fikk anledning til å dele sine perspektiver på de ulike temaene.

Informantene var uansett snakkevillige på det første intervjuet, så resultatene fra det første intervjuet skiller seg ikke fra de to neste, bortsett fra følelsen jeg sitter igjen med. Varigheten på intervjuene var litt ulik, men alle var mellom 20-30 minutter. Fokuset på en naturlig samtale førte til at noen av svarerne på visse spørsmål kunne vært mer passende for andre temaer. I analysen måtte jeg være oppmerksom på dette. Flyten i intervjuene ble bedre fra det første til de to påfølgende. Dette kan forklares ved at det første intervjuet var mitt første forsøk på å gjennomføre et fokusgruppeintervju, og forbedringen i flyten skyldtes at jeg var mer effektiv mellom temaene. Uansett var informantene snakkevillige under det første intervju, og resultatene fra dette skiller seg ikke vesentlig fra de to påfølgende, bortsett fra min egen opplevelse. Varigheten av intervjuene varierte, men alle var mellom 20-30 minutter.

3.7 Transkribering

I transkriberingsprosessen var det viktig å beskytte informantenes personvern (Tracy, 2010). Dette ble gjort gjennom at lydfilene ble oppbevart på en sikker lagringsplass. Transkriberingen startet allerede samme dag som intervjuene ble gjennomført. Dette var et bevisst valg for å huske bedre hva som ble sagt og hvem som sa hva. I transkriberingen ble navnene til informantene byttet ut med tallkoder slik at de ikke kunne bli gjenkjent av noen andre enn meg. For å unngå bortfall av viktig informasjon, ble det gjennomført en fullstendig transkribering. Alt ble skrevet ned for å unngå at noe som ikke ble ansett som viktig på et punkt, oppsto som viktig senere (Tjora, 2017). Intervjuene ble transkribert over fra dialekt i muntlig til bokmål i tekstformat.

3.8 Refleksiv Tematisk Analyse

I denne delen av oppgaven blir det beskrevet hvordan den refleksive tematiske analysen er gjennomført. Analysen er inspirert av arbeidet til Braun og Clarke (2012)

gjennom 6-fase-tilnærming ved tematisk analyse: 1) Bli kjent med data 2) Generering av koder 3) Søke etter tema 4) Vurdering av potensielle tema 5) Definere og navngi tema 6) Avrunding av analysen.

3.8.1 Bli Kjent med Data

Den første fasen handler om en forståelse av dataene som har blitt samlet inn. I praksis vil dette bety å gå dypere i materialet for å kunne plukke ut koder for datamaterialet (Braun & Clarke, 2012). Jeg hørte deler av lydfilene flere ganger for ikke å miste ord eller betydningen av ord. I tillegg skrev jeg ned stikkord på steder der jeg oppdaget ekstra interessante svar. Jeg leste også hele teksten etter transkriberingen for å skaffe en god oversikt.

3.8.2 Generering av Koder

Kodene er essensielle for å beskrive og huske ulike aspekter ved transkriberingen som ikke er synlig stående for seg selv (Braun & Clarke, 2012). I praksis betydde dette å finne informasjon som passer til for eksempel «dual career støttetteam». Ut fra svarene til informantene så jeg hvilke koder de passer til og hvilke svar som kan brukes videre i analysen.

3.8.3 Søke Etter Tema

I denne delen av analysen blir det dannet potensielle tema ut fra kodene (Braun & Clarke, 2012). Dette betyr at det blir konstruert temaer, snarere enn å oppdage temaer. Ved konstruksjonen av disse temaene så er det viktig å se etter mønstre for å se hva som passer sammen. Jeg brukte fargekoder for å lett finne temanavnene.

3.8.4 Vurdering av Potensielle Tema

Etter å ha definert ulike tema så må disse temaene vurderes (Braun & Clarke, 2012). Først sjekket jeg temaene opp mot datasettet for å se om de passet. Dette er viktig for å se om temaene dekker hele datamaterialet og at temaene av den grunn har betydning. I denne delen

av analysen ble noe av datamaterialet flyttet fra et tema til et annet, siden det ble innsett at det passet bedre der.

3.8.5 Definere og Navngi Tema

I denne fasen er det viktig å kunne fortelle hva som er unikt med hvert enkelt tema, siden de skal defineres og navngis (Braun & Clarke, 2012). I denne studien ble det viktig å bruke informantenes svar og sette de opp mot Storm et al. (2021) sine ti faktorer og Torske (2022). På den måten ble det avslørt hvilke svar som var forklarende for de ulike temaene.

3.8.6 Avrunding av Analysen

Siste del av den refleksive tematiske analysen handler om ferdigstilling (Braun & Clarke, 2012). Dette ble gjort gjennom å se over hele analysen for å se etter om noe burde endres på.

4.0 Diskusjon

I denne kvalitative studien, som inkluderte tolv dual career utøvere i alderen 16-19 år fra en offentlige videregående skole, ble tilretteleggingen beskrevet som positiv av informantene. Skolen i studien ble også beskrevet som fleksibel og støttende i gjennomføringen av dual career. Treneren ble spesielt trukket frem som en fasilitator i hverdagen. Diskusjonen vil sette studien i et større samfunnsperspektiv for å se hvordan den kan bidra til samfunnet. I tillegg vil metoden drøftes.

4.1 Større Samfunnsperspektiv

Denne studien kan fungere som en veiledning for å identifisere positive aspekter og områder for forbedring av dual career miljøet ved en offentlig videregående skole. Dette er av betydning på grunn av kunnskapshull i forskningsfeltet og utfordringen med å etablere evidensbaserte resultater i tidligere forskning. Et DCDE er sammensatt av ulike komponenter som har forskjellige oppfatninger av hva som er optimalt, og det er derfor utfordrende å definere et godt miljø basert på spesifikke faktorer på grunn av kompleksiteten i DCDEs (Feddersen et al. 2021). Resultatene viser imidlertid at enkeltpersoners rolle er avgjørende for dual career utøvere, uavhengig av hvilket miljø som fokuseres på. Enkeltpersoner er en del av det Storm et al. (2021) omtaler som støtteteamet. Viktigheten av støtteteamet har blitt lagt vekt på av blant Henriksen et al. (2020), Knight et al. (2018) og O'Neill et al. (2017). I tillegg har støtteteamet, med færre personer, også blitt vektlagt i studier på offentlige videregående skole, som denne og i Torske (2022).

Som det kommer frem i denne studien så har private skoler et større nettverk og budsjett enn offentlige skoler. Det vil være naturlig å anta at de private skolene vil være bedre for dual career utøvere, men er dette fasiten? Svaret trenger ikke å være et ja. Ved at de offentlige skolene har mindre nettverk rundt dual career utøvere så blir det nødt til å ta mer ansvar over sin egen hverdag, noe som har vist seg viktig for god gjennomføring av

dual career (Sæther et al., 2022). Denne studien viser ikke at offentlige skoler er bedre enn private, men den viser at dual career utøvere kan være fornøyd med hvordan det tilrettelegges for dual career, på tross av mangel på ressurser. På den måten synliggjøres viktigheten av et slikt prosjekt, og forhåpentligvis kan dual career utøvere få en enda mer optimalisert hverdag.

For min egen del som tidligere dual career utøver på videregående skole og fremtidig lektor i idrettsfag, vil denne studien hjelpe meg med å være oppmerksom på hvilke utfordringer mine fremtidige elever kan møte på. På samme måte kan andre lærere og andre personer i miljøet rundt dual career utøvere, bruke slike studier for å være en fasilitator på veien mot realisering av idrettslige og akademiske mål for dual career utøvere.

4.2 Metodisk Diskusjon

For å vurdere min rolle i forskningsprosjektet er det viktig å erkjenne min egen forforståelse av tema. Som tidligere dual career utøver ved skole, ble bakgrunnen for studien påvirket av mine egne erfaringer og refleksjoner om hvordan hverdagen til dual career utøvere kunne bli optimalisert. Min interesse for tema og delvis kjennskap til miljøet betraktes som en styrke i studien, men det er avgjørende å unngå at min egen forforståelse forvrenger uventede funn (Tjora, 2017).

Informantene i studien var ukjente for meg på forhånd, da det hadde gått mange år siden jeg selv var en del av det samme miljøet. Dette kan ha gjort det enklere for informantene å dele sine erfaringer med en intervjuer de ikke kjente på forhånd. Intervjusituasjonen ble forsøkt å være likt en naturlig samtale ved å bruke delvis strukturerte spørsmål, for å begrense min egen påvirkning på informantene.

Metoden som ble valgt for datainnsamling var fokusgruppeintervjuer. Dette tillot en effektiv innsamling av mye data. I tillegg oppstod det samtaler mellom informantene som

ikke ville ha skjedd i en-til-en-intervju. En uventet situasjon jeg kom opp i var behovet for oppfølgingsspørsmål, da noen spørsmål ble tolket annerledes, og dermed ga svar som ikke besvarte det jeg ønsket innsikt i. Dette ble ikke noe problem, siden oppfølgingsspørsmål løste det.

Et alternativ til fokusgruppeintervjuene i denne studien kunne vært å bruke dybdeintervju. Dybdeintervju ville ha tillatt en mer detaljert og grundig utforskning av informantenes perspektiver (Tjora, 2017). Imidlertid ville dette ha fjernet det relasjonelle aspektet mellom deltakerne i fokusgruppen, som er viktig når informantene er en del av samme miljø, som gir studien det Tracy (2010) kalles en meningsfull sammenheng. Det er derfor interessant å undersøke hvordan informantene selv opplever tilretteleggingen av dual career gjennom interaksjonen og refleksjonene som oppstår i fokusgruppen.

Etter min oppfatning er bruk av intervjuer essensielt for å skaffe nødvendige erfaringer om et spesifikt miljø, og det kunne ikke blitt oppnådd ved bruk av andre metoder. Et eksempel kan være bruk av spørreskjema som forskningsmetode. Selv om det tillater effektiv innsamling av data, kan det være begrensende fordi det komplekse fenomenet i denne studien krever at informantene får uttrykke seg fritt. Fokusgruppeintervjuene ga innsikt i informantenes personlig tanker, som bidro til dybde i forskningsprosjektet (Silverman, 2017).

Selv om denne studien gir innsikt i erfaringene i dual career blant unge fotballspillere, er det viktig å erkjenne visse metodiske begrensninger. Kvalitative studier har en tendens til å generalisere funnene, og det er ukjent hvordan informantenes ambisjoner kan endre seg over tid. Dette illustrerer utfordringen med å gjennomføre studier på et gitt tidspunkt, da både utøverne, forventningene, fotballmiljøet og skolesystemet er i stadig utvikling. Utvalget inkluderte både jenter og gutter, noe som var interessant med tanke på å se etter kjønnsforskjeller, men det ble ikke registrert forskjeller i erfaringene basert på kjønn.

4.3 Fremtidig Forskning

Videre forskning på dette temaet bør inkludere flere offentlige videregående skoler for å sammenligne ulike oppfatninger av lignende miljøer. Det er også viktig å undersøke hvordan ulike aktører, som lærere, trenere, leger, fysioterapeuter og foreldre, bidrar til dual career utøveres liv. Disse aktørene kan inngå i et prosjekt som tar sikte på å forstå helheten i hvordan ulike komponenter i et DCDE fungerer sammen for å optimalisere miljøet.

5.0 Konklusjon

Målet med denne studien var å undersøke dual career utøveres erfaringer med å kombinere fotballsatsing og skole på en offentlig videregående skole. Resultatene indikerte at utøverne var fornøye med tilretteleggingen for dual career. Funnene kan, i likhet med tidligere forskning, betraktes som en indikator på hvordan et spesifikt miljø oppfattes som positivt og dermed suksessfullt av utøverne i miljøet. Det er viktig å merke seg at resultatene ikke skal betraktes som absolutte sannheter, da definisjonen av et suksessfullt miljø vil variere avhengig av konteksten. DCDEs er komplekse, men videre forskning vil bidra til å forbedre hverdagen til dual career utøvere.

Litteraturliste

- Aquilina, D. (2013, Mars 1). A Study of the Relationship Between Elite Athletes' Educational Development and Sporting Performance. *The International Journal of the History of Sport*, s. 374-392. <https://doi.org/10.1080/09523367.2013.765723>.
- Braun, V., & Clarke, V. (2012). Thematic analysis. I H. Cooper, P. M. Camic, D. L. Long, A. T. Panter, D. Rindskopf, & K. J. Sher (red.), *APA handbook of research methods in psychology, Vol. 2*. (s. 57-71). American Psychological Association.
- Dalen, M. (2011). *Intervju som forskningsmetode*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Fedderson, N., Morris, R., Ronkainen, N., Sæther, S. A., Littlewood, M., & Richardson, D. (2021). A Qualitative Meta-Study of a Decade of the Holistic Ecological Approach to Talent Development. *Scandinavian Journal of Sport and Exercise Psychology*, s. 24-39. <https://doi.org/10.7146/sjsep.v3i.128317>.
- Grix, J., & Carmichael, F. (2012, Mars). International Journal of Sport Policy, 4(1). *Why do governments invest in elite sport? A polemic*, s. 73-90. 10.1080/19406940.2011.627358.
- Henriksen, K., & Stambulova, N. (2017). Creating Optimal Environments for Talent Development - A holistic ecological approach. I J. Baker, S. Cobley, J. Schorer, & N. Wattie, *Routledge Handbook of Talent Identification and Development in Sport* (s. 271-284). Routledge.
- Henriksen, K., & Stambulova, N. (2023, Februar 13). The social environment of talent development in youth sport. *Front Sports Act Living*, 10.3389/fspor.2023.1127151.
- Henriksen, K., Stambulova, N., & Roessler, K. K. (2010, Mai). Holistic approach to athletic talent development environments: A successful sailing milieu. *Psychology of Sport and Exercise*, vol. 11, s. 212-222. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2009.10.005>.

- Henriksen, K., Storm, L. K., Kuettel, A., Linnér, L., & Stambulova, N. (2020, Mars). A holistic ecological approach to sport and study: The case of an athlete friendly university in Denmark. *Psychology of Sport and Exercise*, vol. 47, <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2019.101637>.
- Kiens, K., & Larsen, C. H. (2021). Combining Sport and Study in High School: An Insight Into a Dual Career Environment in Estonia. *Case Studies in Sport and Exercise Psychology*, vol. 5, 10.1123/cssep.2020-0016.
- Kitzinger, J. (1995). Qualitative research: introducing focus groups. *BMJ*, 311(7000), s. 299-302. <https://doi.org/10.1136/bmj.311.7000.299>.
- Knight, C. J., Harwood, C. G., & Sellars, P. A. (2018, September). Supporting adolescent athletes' dual careers: The role of an athlete's social support network. *Psychology of Sport and Exercise*, vol. 38, s. 137-147. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2018.06.007>.
- Kristiansen, E., & Houlihan, B. (2017). Developing young athletes: The role of private sport schools in the Norwegian sport system. *International review for the sociology of sport*, 52(4), s. 447-469. <https://doi.org/10.1177/1012690215607082>.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2021). *Det kvalitative forskningsintervju 3. utgave*. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Larsen, C. H., Alfermann, D., Henriksen, K., & Christensen, M. K. (2013). Successful Talent Development in Soccer: The Characteristics of the Environment. *Sport, Exercise, and Performance Psychology*, vol. 2, no. 3, s. 190-206. 10.1037/a0031958.
- Morris, R., Cartigny, E., Ryba, T. V., Wylleman, P., Henriksen, K., Torregrossa, M., . . . Erpič, S. C. (2020, Februar 19). A taxonomy of dual career development environments in European countries. *European Sport Management Quarterly*, vol 21, s. 134-151

<https://doi.org/10.1080/16184742.2020.1725778> .

- O'Neill, M. M., Calder, A. A., & Hinz, B. (2017, September). Student-Athletes in my Classroom: Australian Teachers' Perspectives of the Problems Faced by Student-Athletes Balancing School and Sport. *Australian Journal of Teacher Education*, vol. 42, s. 160-178. 10.14221/ajte.2017v42n9.10.
- Rabiee, F. (2004). Focus-group interview and data analysis. *Proceedings of the nutrition society*, 63(4), s. 655-660. 10.1079/PNS2004399.
- Silverman, D. (2017). How was it for you? The Interview Society and the irresistible rise of the (poorly analyzed) interview. *Qualitative Research*, Vol 17(2), s. 144-158.
<https://doi.org/10.1177/1468794116668231>.
- Sorkkila, M., Ryba, T. V., Aunola, K., Selänne, H., & Salmela-Aro, K. (2020, Juli). Sport burnout inventory–Dual career form for student-athletes: Assessing validity and reliability in a Finnish sample of adolescent athletes. *Journal of Sport and Health Science*, vol. 9, s. 358-366. <https://doi.org/10.1016/j.jshs.2017.10.006>.
- Storm, L. K., Henriksen, K., Stambulova, N. B., Cartigny, E., Ryba, T. V., Brandt, K. D., . . . Erpič, S. C. (2021, Mai). Ten essential features of European dual career development environments: A multiple case study. *Psychology of Sport and Exercise*, vol. 54, <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2021.101918>.
- Sæther, S. A., Feddersen, N., Andresen, E., & Bjørndal, C. T. (2022). Balancing sport and academic development: Perceptions of football players and coaches in two types of Norwegian school-based dual career development environments. *International Journal of Sports Science & Coaching*, s. <https://doi.org/10.1177/17479541221111462>.
- Tjora, A. (2017). *Kvalitative forskningsmetoder i praksis*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.

Tracy, S. J. (2010). Qualitative Quality: Eight “Big-Tent” Criteria for Excellent Qualitative Research. *Qualitative Inquiry*, *16*(10), s. 837-851.

<https://doi.org/10.1177/1077800410383121>.

UDIR. (2022, Oktober 22). *Utdanningsspeilet 2022*. Hentet fra udir.no:

[https://www.udir.no/tall-og-](https://www.udir.no/tall-og-forskning/publikasjoner/utdanningsspeilet/utdanningsspeilet-2022/videregaende-opplaring/antall-elever-og-skoler/)

[forskning/publikasjoner/utdanningsspeilet/utdanningsspeilet-2022/videregaende-](https://www.udir.no/tall-og-forskning/publikasjoner/utdanningsspeilet/utdanningsspeilet-2022/videregaende-opplaring/antall-elever-og-skoler/)

[opplaring/antall-elever-og-skoler/](https://www.udir.no/tall-og-forskning/publikasjoner/utdanningsspeilet/utdanningsspeilet-2022/videregaende-opplaring/antall-elever-og-skoler/)

Widerberg, K. (2011). *Historien om et kvalitativt forskningsprosjekt. 3. utgave*. Oslo:

Universitetsforlaget.

Aalberg, R. R., & Sæther, S. A. (2016). The Talent Development Environment in a

Norwegian top-level football club. *Sport science review*, *vol. 15*, 3-4, s. 159-182.

10.1515/ssr-2016-0009.

Vedlegg 1

Intervjuguide dual career utøvere

Fokusgruppeintervju – kombinasjon fotball og vgs

Tema	Hovedspørsmål	Underspørsmål
Bakgrunn informanter	Hvem er dere?	Fortell om dere selv, hvem er dere? (Navn, klasse) <u>Viktige punkter:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Hvilket lag spiller du for? - Hva er ditt ambisjonsnivå som fotballspiller? - Hvordan vektlegger du fotballsatsing opp mot skolegang?
Dual career	Hvordan fungerer DC på skolen?	Hvordan opplever dere å kombinere idrettssatsing med skolegang? (belastning, stress og press) <u>Viktige punkter:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Hva gjør at dere føler det legges godt til rette/ikke godt til rette for kombinasjonen? - Hva kunne blitt gjort annerledes for å legge bedre til rette for kombinasjonen? - Flexibilitet - Føler dere at skolen, med lærerne i spissen, er fleksible for å legge godt til rette? - Støtte - Føler dere at skolen er støttende med tanke på å legge godt til rette for hverdagen som fotballspiller og elev? - Er det forskjell på hvordan dere opplever støtte blant ulike type lærere? (idrett kontra realfag for eksempel)
Kommunikasjon og tilpasning	Hvordan kommuniseres det med lag utenfor skoletid om DC?	Hvordan opplever du samarbeidet mellom skolen og lag? <u>Viktige punkter:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Vet trenerne hva som foregår på skolen (belastning) og vet lærerne hva som foregår på lag? - Føler dere kommunikasjonen er ideell? - Opplevs det forskjellig med forskjellige trenere/lag? - Hva kunne vært gjort annerledes?

DC-støtte	Får dere støtte fra nøkkelpersoner?	Hvilke tiltak er på plass for å tilrettelegge slik at dere kan kombinere idrettssatsing og skolegang på best måte? <u>Viktige punkter:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Er det likt for alle? - Er det noen nøkkelpersoner i skolemiljøet som har vært viktige for dere i kommunikasjonen om kombinasjonen fotball og skolegang? - Er det noen personer som hindrer optimal kombinerings? Hva gjør vedkommende i så fall?
Privatliv	Hvordan oppleves fritiden når skole og fotballsatsing kombineres?	Hvordan oppleves fritiden når skole og fotballsatsing kombineres? <u>Viktige punkter:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Skulle dere ønske dere hadde mer fritid? - Får dere støtte på fritiden fra personer i livet? - Føler dere at det ofres mye? - Har dere tid til det dere vil? - Føler dere press fra noen på fritiden? - Eventuelt har dere blitt inspirert til fotballsatsing av noen?
Utøvernes utvikling	Hvordan har dere utviklet dere med tanke på optimalisering?	Tanker om din egen utvikling i forbindelse med kombinerings på videregående skole? <u>Viktige punkter:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Har du utviklet deg som fotballspiller? - Er du fornøyd med egen utvikling? - Om ikke, hva tror du kan være årsaken til at du ikke har utviklet deg? Har du lært noe fra skolen som hjelper på kombinasjonen?
Framtidig bedring	Hva kan gjøres bedre?	Etter det vi har snakket om nå, hva kan gjøres bedre for at dere skal få en bedre tilpasset hverdag til å kombinere idrettssatsing med skolegang og privatliv?
Avslutning	Noe som ikke har blitt sagt som vil bli sagt?	Har dere noen avsluttende kommentarer til tema?

Vedlegg 2

Norwegian University of
Science and Technology

Har du lyst til å ta del i forskningsprosjektet «Å kombinere fotballsatsing og skolegang på videregående skole»?

Dette er et brev om deltagelse i et forskningsprosjekt. Hovedformålet med prosjektet er å undersøke hvilke faktorer som er essensielle i utviklingsmiljøet hos spillere/elever på en offentlig videregående skole i Trøndelag? Dette brevet gir informasjon om deltagelsen i prosjektet og hva deltagelse involverer.

Prosjektets hensikt

Hovedformålet med prosjektet er å undersøke hvordan ulike deler av et utviklingsmiljø opplever at det legges til rette for kombinasjonen av fotballsatsing og skolegang.

Hvem er ansvarlig for prosjektet?

Norges teknisk naturvitenskapelige universitet (NTNU) er ansvarlig for prosjektet ved fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap (SU) / Institutt for lærerutdanning.

Hvorfor har du blitt spurt om å delta?

Du har blitt invitert til å delta i dette prosjektet fordi du er en del av et miljø som består av kombinasjonen fotballsatsing og skolegang på videregående skole.

Hvilken betydning har din deltakelse for deg?

Studien er en masteroppgave, og vil avsluttes inn mot sommeren 2023. Som deltager skal du delta i ett kvalitativt intervju. Intervjuet blir utført ansikt til ansikt og vil trolig vare mellom 30 til 90 minutter. Intervjuet vil bli innspilt ved bruk av lydopptak og vil bli slettet så snart arbeid med materialet er over, eller ved at man trekker sitt samtykke.

Deltagelse er frivillig

Å delta i dette prosjektet er frivillig. Om du velger å delta, kan du likevel trekke ditt samtykke når som helst, både under og etter intervju, uten å måtte gi noen grunn for dette. All informasjon som har blitt samlet om deg vil da bli anonymisert. Det vil ikke være noen negative konsekvenser for deg om du på et senere tidspunkt velger å trekke deg.

Om du velger å trekke deg, kan du gjøre det muntlig (i løpet av intervjuet), eller elektronisk ved å sende en epost til: tobiasdt@stud.ntnu.no

Ditt personvern - Hvordan dataene vil lagres og brukes

Dataene som samles inn, vil bare bli brukt i hensikt til hva som er spesifisert i dette brevet. Dine data vil bli prosessert konfidensielt og i samsvar med databeskyttelseslovgivning (the General Data Protection Regulation og Personal Data Act).

- Prosjektets leder, Tobias Taraldsen, vil ha tilgang til identifiserbare data og er ansvarlig for å opprettholde anonymitet og konfidensialitet.
- I anonymiseringsprosessen vil navn bli erstattet med koder. Navnelister, kontaktinformasjon og lignende informasjon vil bli lagret separat fra resten av den innsamlede data på en kryptert server.

Det vil bli gjort tiltak for å påse at deltakere er fullstendig anonyme ved innlevering av masteroppgave og eventuell publikasjon. På oppdrag fra NTNU, Institutt for lærerutdanning har Personverntjenester vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Hva skjer med dataene når forskningsprosjektet er over?

Masteroppgaven skal leveres inn før sommeren 2023. Når oppgaven er levert skal alle data slettes.

Dine rettigheter

Så lenge du kan bli identifisert i den samlede data, har du rett til å:

- få tilgang til personlige data som blir prosessert om deg
- forespørre at dine personlige data blir slettet
- forespørre at uriktige personlige data om deg blir rettet på
- motta en kopi av dine personlige data, og
- sende en klage til Datatilsynet angående prosesseringen av dine personlige data

Hva gir noen andre retten til å prosessere dine personlige data?

Dine personlige data vil bli prosessert basert på ditt samtykke.

Hvor kan du finne ut mer?

Hvis du har spørsmål om prosjektet eller vil trekke ditt samtykke, kontakt Tobias Taraldsen på epost: tobiasdt@stud.ntnu.no

Underskrift deltager(e): _____

Mvh Tobias Taraldsen

Del II – Artikkel

Kombinasjon av fotballsatsing og skolegang på offentlig videregående skole
En kvalitativ studie av unge fotballspillers erfaring av å kombinere videregående skole
og satsing på en fotballkarriere

Tobias Dalen Taraldsen

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

6. juni 2023

Abstract

The aim of the study was to gain insight into how young football players experience the combination of attending public high school and pursuing football. More specifically examine how the participants described the environment in relation to Storm et al.'s (2021) ten essential factors of dual career development environments (DCDE), with the goal of optimizing the daily life of dual career athletes. A total of 12 dual career athletes were interviewed in focus-group interviews about their experience of balancing school education and football pursuit. The data were analyzed using reflexive thematic analysis. The result revealed a high degree of facilitation for athletic development, with an emphasis on a holistic approach. An important aspect in that regard, described by all participants, was the significance of the coach in the environment. The results also revealed concerns related to total workload, but also described differences in the experience of overload-related issues. In summary, the results indicate how this particular environment is positive by offering several advantages and developmental opportunities for dual career athletes.

Keywords: dual career, success factors, football pursuit, high school

Sammendrag

Målet med studien er å få innblikk i hvordan unge fotballspillere erfarer å kombinere skolegang på en offentlig videregående skole med fotballsatsing. Mer spesifikt å se på hvordan informantene beskriver miljøet opp mot Storm et. al (2021) sine ti essensielle faktorer for dual career development environments (DCDE), for å optimalisere hverdagen for dual career utøvere. Den beste måten å få svar på forskningsspørsmålet er å lage en kappe og skrive en artikkel. Totalt ble tolv dual career utøvere intervjuet i fokusgruppeintervju om hvordan de erfarer å kombinere skolegang på videregående og fotballsatsing. Dataene ble analysert ved hjelp av refleksiv tematisk analyse. Resultatene avslørte en stor grad av tilrettelegging for sportslig utvikling, med fokus på en helhetlig tilnærming. En viktig funksjon i den forbindelse, som ble beskrevet av alle informantene, var trenerens betydning for miljøet. Resultatene viste også bekymringer knyttet til å balansere totalbelastning, men beskrev også forskjeller i opplevelsen av belastningsproblematikk. Kort oppsummert indikerer resultatene hvordan dette bestemte miljøet erfares som positivt gjennom å tilby flere fordeler og utviklingsmuligheter for dual career utøvere.

Nøkkelord: dual career, suksessfaktorer, fotballsatsing, videregående skole

Kombinasjon av Fotballsatsing og Skolegang på Offentlig Videregående Skole

I dagens samfunn er det stor interesse for toppidrett, og de siste årene har det vært et økt fokus på hvordan man skal utvikle toppidrettsutøvere på høyest mulig nivå. Fotball er en stor del av dette. For å lykkes innen fotball kreves det omfattende og riktig trening, samt en helhetlig tilnærming for å maksimere muligheten (Grix & Carmichael, 2011). For mange ungdommer innebærer helhetlig tilnærming en kombinasjon av toppidrettssatsing og videregående skolegang, og det er et økende antall utdanningstilbud som tilrettelegger for dette (Kristiansen & Houlihan, 2017). I Norge er Wang og NTG (Norges Toppidrettsgymnas) eksempler på private toppidrettsskoler, men siden det er få av de private toppidrettsskolene, sammenlignet med offentlige, så er de utilgjengelig for de fleste (UDIR, 2022). De offentlige skolene er derfor en stor del av utviklingsprosessen til unge fotballspillere (Torske, 2022). Det økende fokuset på toppidrett, sammen med flere utdanningstilbud, understreker behovet for å øke kunnskapen på disse tilbudene.

Mange kombinerer skolegang på videregående med fotballsatsing. Denne kombinasjonen kalles gjerne dual career. Dual career refererer ofte til å ha en karriere både innen idrett og skole eller jobb (Stambulova & Wylleman, 2015). Elever i alderen 16-19 på videregående står overfor den perioden i fotballen som blir ansett som den vanskeligste – overgangen fra junior til senior (Stambulova, Ryba, & Henriksen, 2020). Det er derfor viktig at skoletilbudene er oppmerksomme på sin rolle som tilrettelegger (Kristiansen & Houlihan, 2017). I lys av dette er det avgjørende at forskningen undersøker hvordan hverdagen til dual career utøvere kan optimaliseres, med utgangspunkt i utøveres egne erfaringer.

Fokuset i dual career forskning har skiftet fra å utforske individuelle erfaringer til å forstå påvirkningen av miljøet rundt (Henriksen et al., 2020). Henriksen et al. (2020) har argumentert for, gjennom holistic ecological approach (HEA), at utvikling er en sosial affære, og det må tas hensyn til miljøet. Med utgangspunkt i viktigheten av å forstå påvirkningen

miljøet har, vil det være nødvendig å se på hvordan helheten i miljøet påvirker dual career utøvere.

Forskningen innen dual career har dannet modeller som beskriver utviklingsmiljø og suksessfaktorer for disse miljøene, med hovedvekt på det Morris et al. (2020) beskriver som eliteidrettsskoler. En modell kjent som dual career environment success factors (Henriksen et al., 2020) og Storm et al. (2021) sine ti essensielle faktorer av betydning for dual career utviklingsmiljø er blant de beskrevne suksessfaktorene. Imidlertid har forskningsfeltet i begrenset grad rettet oppmerksomheten mot dual career utøvere på offentlige videregående skoler.

Hensikten med denne studien er å få innsikt i hvordan elever på offentlig videregående skole erfarer å kombinere skole og fotballsatsing. Det er av interesse for utøvere, trenere, lærere, skolen og idretten at videregående skole undersøkes og defineres ut fra intensjonen om bedre tilrettelegging av kombinasjonen fotball og skole. Kunnskapen kan bidra til bedre tilrettelegging og utvikling. Mer spesifikt vil denne studien undersøke hvordan kvinnelige og mannlige fotballspillere i alderen 16-19 år erfarer å gjennomføre en dual career på en offentlig videregående skole i Trøndelag.

Teori

HEA

Forskning på HEA er med på å karakterisere de ulike forholdene unge idrettsutøvere må forholde seg til, og hvordan de er med på å påvirke ungdommene (Feddersen et al., 2021). HEA har fokus på hele miljøet rundt talentfulle idrettsutøvere og presenterer at noen miljø er bedre enn andre, i å evne og veilede unge idrettsutøvere på veien mot toppidretten (Henriksen & Stambulova, 2023).

Fra ATDE til DCDE

Fokuset innen dual career forskning har gjennomgått en endring fra å utforske

individuelle erfaringer innen Athletic Talent Development Environment (ATDE) til å forstå påvirkningen av miljøet og den bredere kulturelle konteksten på individers utviklingsbaner i Dual Career Development Environments (DCDEs). DCDEs er definert som målrettet utviklede systemer som tar sikte på å lette idrettsutøveres utfordringer med å kombinere idrettskarriere med utdanning eller arbeid, og inkluderer derfor begge karriereaspekter (Morris et al., 2020).

Essensielle Faktorer av Betydning for Utviklingsmiljø

Basert på HEA og DCDE har Storm et al. (2021) foreslått ti faktorer av betydning for utviklingsmiljø: Dual career støtteteam, håndtering av dual career, støtte og forståelse fra miljøet, rollemodeller og mentorer, tilgang til ekspertstøtte, bli sett i sin helhet, utvikling av dual career ferdigheter, dual career fleksibilitet, ta vare på dual career utøvernes mentale helse og velvære, og en åpen og proaktiv tilnærming til utvikling av dual career miljø. For oversikt se Storm et al. (2021) side 5-10.

Tabell 1

Ti essensielle faktorer av betydning for dual career utviklingsmiljø i Europa (Storm et al. 2021)

Holistisk struktur		
	Kjennetegn	Motpoler
Dual career støtteteam	Utpekt lag (eller person) ansvarlig for å koordinere sport og studiedomener. Ett viktig inngangspunkt. Å hjelpe student-idrettsutøvere administrere dual career er alles ansvar (f.eks. trenere, lærere), men ansvaret for å koordinere ligger hos støtteteamet.	Mange personer gjør dual career utøvere usikre på hvem de skal kontakte for hjelp. Dual career utøvere sendes til flere personer i systemet og føler at ingen har totalt ansvar.
Håndtering av dual career	Koordinering og kommunikasjon på tvers av idrett, studie og privatliv. Trenere, lærere, familie, dual career støttetjenester etc. har løpende kommunikasjon. Mikro- og makronivåer er et sammenkoblet nettverk. Student-idrettsutøvere opplever samsvar i dagliglivet.	Mangel på kommunikasjon. Motstridende interesser. Dual career utøverne opplever motstridende prioriteringer i dagliglivet – for eksempel når trenere råder utøverne til først og fremst å fokusere på idretten og lærere på studiene.
Støtte og forståelse fra miljøet	Muligheter for dual career utøvere til å fokusere på sporten og studere til forskjellige tider. Familie, trenere, lærere, jevnaldrende og andre forstår, anerkjenner og støtter utøvernes dedikasjon til å kombinere sport og studere.	Mangel på forståelse for kravene som følger med å forfølge en dual carrer. Skolens ansatte anser idrett som en barriere for utdanning. Idrettsansatte og lagkamerater anser studier som en barriere for idrettsprestasjoner.
Rollemodeller	Tilstedeværelsen av personer som dual	Ugjennomtrengelige

og mentorer	career utøvere kan veiledes av i form av direkte mentoring eller observasjonslæring. Muligheter til å lære fra andre dual career utøvere. Inspirerende narrativ fra andre dual career utøvere.	barrierer mellom dual career utøvere på tvers av idretter eller på tvers av idretts- eller utdanningsnivåer. Utøvere ser på andre utøvere som rivaler og er uvillige til å dele. Vellykkede dual career historier fortelles ikke for inspirasjon.
Tilgang til ekspertstøtte	Tilgang til eksperter og tjenester, som ernæringsfysiolog, fysioterapi, sportpsykolog og medisinske tjenester (gjennom idrett eller skole). Dual careet støtteteamet vet hvordan de skal hjelpe utøverne med å få tilgang når det behøves.	Ingen tilgang til eksperter. Dual career utøvere som trenger ekspertstøtte vet ikke hvordan de får hjelp.
Felles dual career filosofi	Erkjennelse av at alle komponenter påvirker dual career utøverens liv. Utvikle utøverne helhetlig. Folk fra en komponent tar interesse i idrettsutøvernes erfaringer, utfordringer og læring i andre komponenter.	Folk i idretten ser på utøverne som idrettsutøvere, og folk i skolen ser elevene som studenter.
Utvikling av dual career ferdigheter	Muligheter for dual career utøverne å utvikle kompetanse og ressurser for å administrere sin egen dual career og bli autonom. Økende myndiggjøring av utøverne.	Fokuserer kun på sport og studiespesifikke ferdigheter og ikke på dual career kompetanse. Overdreven kontroll. Ingen aktiv involvering av utøvere i viktige avgjørelser angående sin egen dual career.
Dual career	Anerkjennelse av at dual career utøvere	Dual career initiativer og

fleksibilitet	krever individuelle løsninger, inkludert sport og/eller akademisk fleksibilitet. Utdanningsbaserte DCDEs gir mulighet for ekstra fokus på sport ved behov. Sportsbaserte DCDEs tillater ekstra fokus på utdanning ved behov.	tjenester er fastsatte. Støttetjenester er det ikke hensiktsmessig kontekstualisert til den bestemte idretten og behovene til individuelle idrettsutøvere. Akademiske og idrettslige ansatte konkurrerer om den begrensede tiden dual career utøvere har.
Ta vare på dual career utøvernes mentale helse og velvære	Dual career styres på en sosialt ansvarlig måte. Anerkjennelse av ansvar for utøvernes velvære. Veiledning for etisk oppførsel og støttesystemer (f.eks. henvisningssystemer) er innebygd i retningslinjer.	Ingen anerkjennelse av ansvaret for utøveres mentale helse. Gladiatorfilosofi om at sport er vanskelig og utøvere bør skjerpe seg. Ansatte samarbeider når de får vite om upassende praksis. Ingen retningslinjer på plass.
En åpen og proaktiv tilnærming til utvikling av dual career miljø	Hjelpere av dual career engasjerer seg i kontinuerlig utvikling av sine miljø og egen kompetanse gjennom f.eks. videre utdanning, lesing av vitenskapelig litteratur, løpende evaluering av tjenester, besøk til andre DCDEs, og involvering i forskningsprosjekter.	Mangel på tid til faglig utvikling og evaluering. Det kan være kunnskapsdeling innad i teamet, men ingen utvidelse av horisonter. Ser på andre DCDEs som rivaler.

Metode

Denne studien følger et sosialkonstruktivistisk perspektiv ved at kunnskapen er sosialt konstruert gjennom informantenes sosiale vaner og språk (Burr, 2015). Gitt studiens fokus på relasjoner og miljø, er det relevant å undersøke hvordan informantene danner en virkelighet ut fra fokusgruppeintervjuene.

Selv har jeg bakgrunn fra fotball og har gjennomgått de samme erfaringene rundt det å gjennomføre en dual career, noe som gir en innsikt i prosessene sett fra perspektivet til dual career utøvere. Prosjektet er registrert og godkjent av Sikt og Norsk Senter for Forskningsdata (NSD) (referansenummer 632826).

Dual Career i en Norsk Kontekst og Casen

Ved å bruke casestudie som avgrensning kan det genereres kunnskap om selve casen og deltakerne i studien, som er målet med oppgaven (Tjora, 2017). Bruk av casestudie bunner i fordelene med å komme frem til detaljerte beskrivelser av fenomenet som forskes på (Maaløe, 2002). I Norge har det blitt gjennomført flere studier på dual career de siste årene (Sæther et al., 2022; Sæther et al., 2021; Torske, 2022). Casen består av relasjonene og miljøet på en offentlig, idrettsvennlig videregående skole i Trøndelag. Skolen i denne studien vil defineres som det Morris et al. (2020) beskriver som, en idrettsvennlig skole. Det betyr blant annet fleksibilitet for dual career utøvere, selv om det ikke er noen formelle ordninger mellom skolen og idrettforbundene (Morris et al., 2020).

Utvalg av Deltakere

Utvalget er et strategisk utvalg, som ifølge Etikan et al. (2016), er hensiktsmessig i søken etter kilder som kan gi spesielt nyttig innsikt i et tema. Informantene måtte oppfylle to krav: 1) de er elever på toppidrettslinje – fotball på videregående skole og; 2) de er aktive fotballspillere på et lag. Informantene ble valgt av en i miljøet som organiserte tidspunkt og sted som passet med timeplanen deres. Informantene samtykket skriftlig til å delta i studien.

Jeg intervjuet tolv fotballspillere som ved nåværende tidspunkt kombinerer skolegang på videregående skole med satsing på fotball. Det var jenter (6) og gutter (6) i alderen 16-19 år som gikk i 1.-3. klasse på videregående skole. Alle tolv gikk på samme skole og spilte på seniorlaget til klubben som er på fjerde nivå i Norge. For å ivareta anonymiteten ble informantene gitt pseudonyme navn basert på kjønn og nummer (G1, G2, G3, G4, G5, G6, J1, J2, J3, J4, J5, J6).

Datainnsamling

Studien inkluderte tre fokusgruppeintervju, der hver gruppe besto av to gutter og to jenter. Dette valget ble gjort for å ta hensyn til de ulike treningshverdagene til guttene og jentene, og for å sikre at informantene kunne dele meningen og følelser med andre som opplevde lignende utfordringer (Kitzinger, 1995). Informantene ble informert om at intervjuene ble tatt opp, men at de ville forbli anonyme i transkripsjonen. Rett før og etter intervjuene ble de gjort oppmerksomme på sin rett til å trekke seg fra studien, og at all data ville bli slettet. Studiens hensikt er å belyse hvordan gjennomføring av en dual career erfares på en offentlige videregående skole, og derfor vil relasjonen mellom dual career utøverne være essensiell for å forstå dette (Kitzinger, 1995).

Før intervjuene ble gjennomført ble det laget en intervjuguide, som tok utgangspunkt i forskningslitteraturen, med fokus på Storm et al. (2021) sine ti essensielle faktorer av betydning for utviklingsmiljø. Intervjuguiden er vedlagt som vedlegg 1.

Alle intervjuene ble gjennomført etter avtale med informantene på et klasserom som alle brukte daglig. Det ble gjort for at det skulle være en komfortabel setting. Intervjuene ble tatt opp på mobil gjennom diktafonappen, og videresendt til nettskjema. Forfatters forutinntatthet og erfaringer i et lignende miljø ble sett på som en styrke i prosjektet, på grunn av kjennskap til hvilke utfordringer dual career utøverne står overfor og evnen til å kjenne seg igjen i problemer. Oppfølgingsspørsmål og avklaringsspørsmål (for eksempel avklaring rundt

hva «nøkkelpersoner» betydde) ble brukt i intervjuprosessen for å unngå misforståelser, og få bekreftet at informantene svarte på det de trodde de svarte på.

Analyseprosess

Alle intervjuene ble transkribert ordrett og analysert gjennom induktiv-deduktiv reflektiv tematisk analyse (Braun & Clarke, 2012). Det deduktive handler om å evaluere resultatene opp mot Storm et al. (2021) sine ti punkter og Torske (2022), og det induktive kommer til syne gjennom kategoriseringen av svarene til informantene. Årsaken til bruken av detaljert transkripsjon er at ordrette transkripsjoner vil øke muligheten for en bedre analyse (Widerberg, 2011).

Gjennomføringen av analysen er inspirert av arbeidet til Braun og Clarke (2012): 1) Bli kjent med data (Jeg hørte lydfilene flere ganger, skrev ned stikkord og leste hele teksten etter ferdig transkribering) 2) Generering av koder (Jeg fant data som passet til for eksempel «dual career støtteteam») 3) Søke etter tema (Jeg brukte fargekoder for å lett finne temanavnene) 4) Vurdering av potensielle tema (Jeg sjekket om temaene dekte hele datamaterialet) 5) Definere og navngi tema (Jeg tok svarene og satte de opp mot Storm et al. (2021) og Torske (2022) for å se hva som var forklarende for de ulike temaene) 6) Avrunding av analysen (Jeg så over hele analysen for å se om noe burde endres på).

Rigour

Ifølge Widerberg (2011) er det viktig som forsker å være reflekterende rundt sin egen rolle i forskningsprosessen. For å begrunne studiens kvalitet har jeg tatt utgangspunkt i Tracy (2010) sine åtte kriterier i kvalitativ forskning. For oversikt se Tracy (2010) side 840-848. Med Tracy (2010) som utgangspunkt har det teoretiske rammeverket, min forståelse av dual career, innsamling av data og analyseprosessen vært forutsetning for å kunne beskrive det spesifikke dual career miljøet.

Analyse

I analysen vil resultatene bli evaluert, i lys av Storm et al. (2021) sine ti essensielle faktorer for utviklingsmiljø og Torske (2022), og se på hvordan elever på en offentlig videregående skole erfarer å kombinere fotballsatsing med skolegang, med fokus på likheter og forskjeller. Resultatene viste at alle informantene var fornøyde med hvordan det ble tilrettelagt for gjennomføring av dual career.

Holistisk Struktur

I den første delen av faktorene til Storm et al. (2021) beskrives holistisk struktur som komponenter i miljøet. Det betyr hvilke roller og funksjoner komponentene har, og hvordan det kommuniseres og koordineres. I denne studien er den holistiske strukturen innstilt rundt dual career utøverne i miljøet, med fokus på deres idrettslige, akademiske og private liv.

Dual Career Støtteteam

Støtteteamet ble i denne studien trukket frem som viktig, selv om teamet besto av enkeltpersoner. Treneren var i stor grad deres person i støtteteamet, spesielt siden alle hadde samme trener på kveldstid og på skoletreningene på dagtid:

Det er mye samme trenerne som er i klubb og på skole, som vet liksom hvor mye vi har trent og hvor mye vi har gjort da, så de legger opp opplegg etter det. Hvis vi har hatt kamp dagen før så blir det litt sånn be, litt sånn chill økt da. I dagen etterpå da. Så mye, mye er lagt opp etter hvordan.. hvordan trenings- og kampoppsettet er og diverse. (G3)

Viktigheten av treneren kom til uttrykk blant flere, for eksempel gjennom belastningstilpasning:

Nei, har hatt samme trenerne i alle tre årene jeg har gått her, både i klubb og på skolen i alle årene jeg har gått her. Så det blir lagt veldig til rette, både i forhold til belastning og restitusjon da. Og hvor hardt det skal være. (G4)

Informantene beskriver, på samme måte som funnene til Storm et al. (2021), at et støtteteam, eller person, er ansvarlig for koordinering og hjelper dual career utøvere å balansere livene sine. I denne studien var støtteteamet en nøkkelperson som tilrettelegger, men Storm et al. (2021) presenterte ulike støtteteam der flere personer var en del av støtteteamet. Torske (2022) viser også til støtteteam i form av enkeltpersoner på offentlig videregående skole. Det kunne vært naturlig at dual career utøverne savnet et større støtteteam, men de erfarte hverdagen som godt tilrettelagt på grunn av enkeltpersoner i miljøet.

Håndtering av Dual Career

Håndtering av dual career ble av informantene beskrevet som viktig. Hvordan dual career utøverne håndterer dual career kan i stor grad påvirkes av hvordan det kommuniseres mellom nøkkelpersoner i miljøet. Miljøet vil ofte bestå av trenere, lærere og personer på fritiden: «Tilrettelagt ja. Og vi har ganske greie lærere egentlig, som tar hensyn hvis vi har vært seint oppe med kamp. Vi får ikke så mye skolearbeid, føler jeg ikke. Men det går egentlig ganske greit ja» (J6).

Et viktig ledd i kommunikasjonen vil være mellom fotballtrenerne på skolen og kveldstid. Ved at trenerne har oversikt over hvordan det trenes både på dagtid og kveldstid gjør at de kan legge mer til rette for hvordan belastningen bør være. God kommunikasjon mellom ulike deler i miljøet har blitt sett som essensielt for optimalisering for dual career utøvere i studien til Storm et al. (2021). I denne studien ble kommunikasjonen i miljøet beskrevet som positiv, i stor grad på grunn av at de har samme trener på skolen og kveldstid. Torske (2022) beskrev derimot et stressende liv for dual career utøverne, selv om skolen i studien la til rette, men en kombinasjon av flere karriereveier uansett være stressende. God kommunikasjon og koordinering vil ikke fjerne stresset, men det kan være en dempende faktor.

Støtte og Forståelse fra Miljøet

Støtte og forståelse fra miljøet ble trukket frem som et potensielt problem i denne studien. For eksempel gjennom hva enkelte lærere gjorde for å legge til rette:

Vi som reiser ganske mye da, vi skal et par kamper opp i nord, og da blir det sånn at hvis vi ikke har tid til å levere inn innleveringa til da, noen lærere er jo grei og tilrettelegger med frist og diverse, men noen gir bare litt f da. (G3)

Tilsvarende som i Storm et al. (2021) så ble det beskrevet som viktig at de hadde støtte og forståelse fra miljøet. Det var enkelte personer som var klar over, aksepterte og støttet dual career, men andre så ikke poenget med fotballsatsing. Dette støttes av resultatene til Torske (2022). Her synliggjøres kanskje en forskjell mellom offentlige og private idrettsskoler. For eksempel gjennom idrettsinteresserte lærere på private skoler, kontra uinteresserte faglærere på offentlige videregående skoler:

Vi kan for eksempel bruke norsklæreren som eksempel da, for han har litt annen tankegang da. Han mener at skole er viktigere enn fotball. Også blir vi uenige. Så han legger ikke så godt til rette for han mener skole er det viktigste. (G2)

Det blir en barriere på offentlige skoler, siden de ikke har et overordnet mål om idrettssatsing, og av den grunn vil ikke lærere bortprioritere sine egne fag. Når hele miljøet ikke har samme mål så er det naturlig at forståelsen og tilretteleggingen for dual career utøverne vil variere fra lærer til lærer.

Rollemodeller og Mentorer

Bruk av rollemodeller og mentorer ble ikke trukket frem som normalt i miljøet i denne studien. Det ble beskrevet at noen hadde støtte hjemmefra og det var en type motivasjon, men det var ikke mentorer i form av kunnskapen om dual career. Storm et al. (2021) beskriver rollemodeller som noen man kan lære av og strekke seg etter. Et tiltak kunne vært at skolen

burde vært mer interessert i å bruke elever som gikk 3. året som rollemodeller for 1. klassingene. De kunne delt av sine erfaringer og på den måten vært støttepersoner og rollemodeller, noe som blir trukket frem som viktig av Torske (2022).

Ekspertstøtte

Ekspertstøtte, som ernæringsfysiolog, fysioterapeut, lege, psykolog og liknende var ikke tilgjengelig på skolen i studien. Dette er sjeldent en del av hva offentlige skoler kan tilby, med bakgrunn i hvor ressurskrevende det er. Det ble derimot ikke rapportert som noe de savnet. Årsaker til dette kan være at informantene ikke ser nødvendigheten i noe de ikke har tilgang på. Hvis de hadde slitt mer med skader ville det vært naturlig å ha mer utbytte av fysioterapeut og lege. I tillegg vil dual career utøverne lære seg egenskaper som gjør at de blir «eksperter» over egne liv, som gjør dem mindre avhengig av ekstern hjelp. Dette står i strid med Storm et al. (2021), men støttes av Torske (2022) der det heller ikke var et team med eksperter tilgjengelig.

Felles Dual Career Filosofi

Den andre delen av essensielle faktorer omtaler Storm et al. (2021) som felles dual career filosofi. Det betyr at de ulike komponentene i et miljø har de samme verdiene knyttet til dual career, som går ut på at skolen ser nytteverdien av idrett og klubben ser nytteverdien av skolen.

Å Bli Sett i Sin Helhet.

Å bli sett i sin helhet ble i denne studien rapportert som en faktor som kunne blitt gjort bedre. Helheten for dual career utøvere handler om utfordringer på andre felt enn bare det idrettslige. Holistisk utvikling er nødvendig, og det kan gjøres gjennom anerkjennelse fra trenere og lærere som er tett på dual career utøverne:

Nei, det kunne kanskje vært kommunisert enda bedre mellom trenere og

lærere, så kanskje alle lærerne får et innblikk i hvordan de bør legge opp det

for deg. Det går jo an å gjøre det enda bedre. Så det er ingenting som er perfekt. (G4)

En problemstilling kan være at dual career utøverne setter fotballsatsing først og forventer at resten av miljøet skal gjøre det samme. Forventningene er dermed forskjellig: «Det kan kanskje være at jeg har mange prøver på samme uke så kan det være litt stressende, men ellers er det egentlig ganske greit» (G5).

Storm et al. (2021) legger vekt på innsikt i livene til dual career utøverne. I denne studien har ikke alle lærerne innsikt i hva dual career utøverne ønsker, eller velger ikke å fokusere på deres ønsker. Her kan det dras paralleller til Torske (2022), der trenerne også blir trukket fram som viktige, men andre i miljøet så ikke verdien av fotballsatsing. Det er også relevant å se på eventuelle forskjeller mellom offentlige og private skoler, da en felles retning kan bidra til en mer optimalisert tilrettelegging dual career utøverne.

Utvikling av Dual Career Ferdigheter

Konsensusen blant informantene var at de taklet dual career bra, noe som kan tyde på at de har godt utviklede dual career ferdigheter. Det er vanskelig å trekke ut hvor utviklet dual career ferdighetene er, men ifølge Sæther et al. (2022) må dual career utøvere på offentlige skoler ta mer kontroll over egen hverdag på grunn av mindre støtte. Av den grunn får de bedre utviklede dual career ferdigheter enn på private toppidrettsskoler. Svarene rapporterte ikke eksplisitt hvilke ferdigheter, men mer en forståelse av at de reflekterte over hverdagen:

Jeg har tenkt litt på det at man kunne kanskje hatt muligheten til å trene mer hvis man ønsker det og mindre hvis man ønsker det. For det er ulikt hva folk tåler og hvor flink man er utenom treningene og hvor flink man er til å restituere seg. Så at hvis man, sånn som i dag har vi leksetid på skolen, så at hvis man har villet kunne man tatt ei økt i stedet for, for eksempel. (G2)

Enkelte av informantene har en reflekterende tilnærming til hva de trenger for å

utvikle seg best mulig, som kan bunne i nødvendigheten av å være selvstendig. Torske (2022) presenterte motstandsdyktighet som en viktig ferdighet som ble utviklet, det kan settes i sammenheng med denne studien, der informantene er såpass utviklet at de takler motgang godt. Dette støttes også av Storm et al. (2022) der viktigheten av å ta ansvar tydeliggjøres.

Dual Career Fleksibilitet.

Informantene beskriver fleksibiliteten på skolen som positiv, selv om enkelte ikke tar hensyn til fotballsatsingen. Fleksibilitet handler for dual career utøverne om at lærere på skolen kan legge til rette for idrett, eller omvendt hvis det vil satses på skole. Fleksibiliteten vil være ansvaret til skolen og idretten:

Tilrettelagt ja. Og vi har ganske greie lærere egentlig, som tar hensyn hvis vi har vært seint oppe med kamp. Vi får ikke så mye skolearbeid, føler jeg ikke.

Men det går egentlig ganske greit ja. (J6)

Storm et al. (2021) anser fleksibilitet som essensielt for hvor godt kombinasjonen av skole og idrett kan gjennomføres. Dette vil være med på å øke muligheten for at dual career utøverne oppnår sine ambisjoner. Torskes (2022) resultater støtter denne studien, der viktigheten av justert timeplan for dual career utøverne sto sentralt. Forskjeller i fleksibilitet kan tydeliggjøres gjennom forskjeller mellom private eliteskoler og offentlige idrettsvennlige skoler, der en privat skole tilrettelegger bedre for dual career utøverne som har en uforutsigbar timeplan, med bakgrunn i målene til skolen.

Å Ta Vare på Dual Career Utøvernes Mentale Helse og Velvære

Resultatene i denne studien viste at ivaretagelse av dual career utøveres mentale helse og velvære kan forekomme, selv om det ikke er ekspertstøtte tilgjengelig. Informantene beskrev hvordan de selv hadde valgt å spille fotball, og at det ikke ble sett som en utfordring. Tilsvarende som tilgangen på ekspertstøtte, så skiller denne studien seg fra Storm et al. (2021), i form av forskjellen i ressurser fra offentlige til private skoler. Et mulig svar på

hvorfor det ikke ble rapportert som en utfordring, er ferdighetene informantene har utviklet gjennom å være selvstendige, og de har oversikt over hvordan de optimaliserer hverdagen. Torske (2022) beskrev utøvernes samarbeid med tilgjengelige støttepersoner i miljøet som nok til å ta vare på helsen til dual career utøvere.

En Åpen og Proaktiv Tilnærming til Utvikling av Dual Career Miljø

Resultatene i studien viser at dual career utøvere har interesse for å forbedre miljøet. Problemet kan oppstå når det gjelder en offentlig skole uten spesialisering på idrett, noe som kan føre til varierende forståelse og interesse blant miljøets aktører. Storm et al. (2021) peker på viktigheten av å dele samme synet på hvordan dual career skal effektiviseres for å kunne forbedre produktet. I denne studien og i Torske (2022) sin studie var interessen for å forbedre miljøet stor, som vil være et godt utgangspunkt for utvikling. Informantene hadde klare idéer om hva som var positivt og negativt for dual career utøvere.

Suksessfullt Eller Ikke?

Analysen har avslørt at dual career utøvere i denne studien er tilfreds med hvordan det legges til rette for dual career i hverdagen. Med utgangspunkt i hvordan de har beskrevet miljøet kan det antydes at det er et suksessfullt miljø. Men ut fra tidligere studier som beskriver suksessfulle DCDEs så innehar ikke miljøet i denne studien alle faktorene som er viktige for DCDEs. Det blir derfor viktig å se på kompleksiteten i hvert enkelt miljø som undersøkes, for å definere hvorvidt det er suksessfullt eller ikke.

Generell Diskusjon

Målet med denne studien var å få innsikt i hvordan unge fotballspillere erfarer kombinasjonen fotballsatsing med skolegang på videregående skole. Utgangspunktet kom fra Storm et al. (2021) sine ti essensielle faktorer av betydning for utviklingsmiljø. Resultatene viste likheter, spesielt gjennom støtteteam og fleksibilitet, og forskjeller, spesielt gjennom ekspertstøtte, med Storm et al. (2021) og Torske (2022) som ble tydeliggjort i analysen.

Skolen i studien ble definert som suksessfull ut fra hvordan informantene beskrev tilretteleggelsen for gjennomføring av dual career. Hovedfunnene ble identifisert gjennom viktigheten av treneren som fasilitator for å optimalisere hverdagen. I tillegg ble skolen rapportert som fleksibel og støttende.

Denne Studiens Essensielle Faktorer av Betydning for Utviklingsmiljø

I denne studien var informantene fornøyde med støtteteamet, spesielt treneren som bidro til koordinering av hverdagen. De hadde samme trener på skoletreningene og på kveldstreningene. Disse funnene støtter Aalberg og Sæther (2016), som vektlegger betydningen av å ha en trener ansatt på skolen for å tilrettelegge for en optimal skolehverdag for dual career utøvere. Storm et al. (2021) understreker viktigheten av støtte og forståelse fra miljøet for å oppnå en vellykket koordinering mellom skole, trening og privatliv. Knight et al. (2018) anerkjenner også betydning av et støtteteam rundt dual career utøvere og identifiserer potensielle utfordringer knyttet til dual career. Selv om et miljø uten et definert støtteteam kan bli betraktet som suksessfullt av career utøverne, blir betydning av et støtteteam fremhevet som en viktig faktor.

Håndtering av dual career innebærer kommunikasjon mellom nøkkelpersoner i dual career utøvernes liv (Storm et al., 2021). Dette anses som essensielt for å oppnå balanse og optimalisering (Kiens & Larsen, 2021), og god kommunikasjon kan bidra til en enklere koordinering av dual career utøvernes liv og eliminere potensielle utfordringer (Knight et al., 2018). Analysen i denne studien beskriver trenerne som essensielle for dual career utøverne, basert på deres rolle i treningene og tiden de dedikerer til trening, som også blir tydeliggjort av Aalberg og Sæther (2016). Dette gjør treneren til en viktig faktor i optimaliseringsprosessen. Sæther (2017) har også pekt på nettopp samarbeid mellom skole og klubb som essensielt for utøveres utvikling. Selv om Storm et al. (2021) beskriver større støtteteam, ser det ut til at få enkeltpersoner kan kompensere for manglende ressurser hvis de

har kompetanse og god kjennskap til utøverne i miljøet.

Å bli sett som en helhet anses som viktig for å minimere presset fra både idrettslige og akademiske prestasjoner (Knight et al., 2018). Dette kan bidra til at utøverne ser verdien i andre aspekter enn bare idrett og gjør det lettere å håndtere svake prestasjoner enten på skolen eller i idretten (Aquilina, 2013; Henriksen et al., 2020). Dette er en av årsakene for at dual career utøverne i denne studien erfarte tilretteleggingen som positiv. I den sammenheng er det relevant å vurdere det Cartigny et al. (2019) beskriver som en sportslig vei. Dual career innebærer å kombinere ulike karriereveier, men det betyr ikke nødvendigvis å legge like stor vekt på skole og idrett. Cartigny et al. (2019) viser til utfordringene med å balansere utdanning og idrett på samme nivå, men understreker at en sømløs overgang fra en idrettskarriere til livet etter idretten er mulig med et godt støtteteam. Støtteteamet i ulike DCDEs fungerer derfor som en fasilitator, og reduserer avstanden mellom idrettslig potensial og utdanningspotensial, slik at utøverne kan satse på en idrettskarriere samtidig som de har utdanning å falle tilbake på (Cartigny et al. 2019).

Fleksibilitet er viktig for dual career utøvere med fokus på totalbelastning og realisering av idrettslige ambisjoner. I likhet med Torske (2022) sin studie presenteres også her lignende resultater med høy grad av fleksibilitet i miljøet, selv om enkeltpersoner ikke var like fleksible. Dette bidrar til å begrense mulighetene for å oppnå idrettslige ambisjoner (Aquilina, 2013). I en kvalitativ studie av danske fotballspillere fant Christensen og Sørensen (2009) ut at fleksibilitet fra skolens side gav positive erfaringer og lavere sjans for å nedprioritere skole. Problemer på idrettsvennlige skoler kan komme til syne gjennom at de ikke har et overordnet mål om å prioritere idrett. Det kan skape konflikter mellom lærere og dual career utøverne som ønsker mer tilrettelegging. Eliteskoler kan derfor være bedre fra et fleksibilitetsperspektiv, da de setter idretten først.

En sentral faktor som fremkommer i denne studien, er trenerens rolle i miljøet. Det er

interessant å se hvordan enkeltpersoners innsats bidrar til å forme et helhetlig utviklingsmiljø. Dersom enkeltpersoner viser interesse for dual career utøverne og tilrettelegger for deres behov, kan dette resultere i et suksessfullt miljø, selv om det ikke har de samme ressursene som en privat eliteskole. Basert på funnene kan vi antyde at dette er et suksessfullt dual career miljø. Men hvordan måler vi suksessnivået i ulike miljøer? I enkelte miljøer defineres suksess ut fra resultater, for eksempel antallet toppidrettsutøvere som kommer fra en skole. På den andre siden kan suksess defineres ut fra dual career utøvernes tilfredshet med tilretteleggingen, uavhengig av idrettslige eller akademiske ambisjoner. Dette aspektet er også viktig når man bruker spesifikke faktorer for å definere suksessfulle utviklingsmiljøer. Varierende ambisjonsnivå blant dual career utøvere vil påvirke hvilke faktorer som er mest nødvendige for å oppnå målene. Dette kan også forklare forskjeller mellom eliteskoler og idrettsvennlige skoler.

Begrensninger med Lister som Beskriver Optimale Utviklingsmiljø

Denne studien vil rette et skråblikk på de listene som definerer et optimalt utviklingsmiljø for dual career utøvere. Resultatene indikerer at noen faktorer beskrevet av Storm et al. (2021) er viktige, men samtidig at dual career utøveres liv er komplekse. Dermed er det usannsynlig at optimale utviklingsmiljø kan defineres utelukkende basert på fastsatte kriterier. Dette innebærer ikke at tidligere forskning skal ses bort fra, men heller bli brukt som premiss for å undersøke hva som fungerer i nye miljøer. Listene kan brukes som et utgangspunkt, og deretter kan justerte eller nye faktorer for utviklingsmiljø presenteres. Et eksempel på det er slik Ryom et al. (2020) gjorde med undersøkelsen av fotballklubben Genk.

Basert på faktorene fra Storm et al. (2021) kan ikke miljøet i denne studien betraktes som suksessfullt, da flere faktorer anses som uviktige eller fraværende. Til tross for dette ble tilretteleggingen beskrevet som positiv og støttende for dual career utøverne, på samme måte som i Torske (2022) sin studie fra en offentlige videregående. Det er ikke problematisk å ta

utgangspunkt i faktorene fra Storm et al. (2021), da mange av faktorene blir synliggjort i mye av forskning som har blitt gjennomført. For eksempel i Torske (2022), Ryom et al. (2020) og i denne studien. Imidlertid er det viktig å få et helhetlig bilde av kompleksiteten i gjennomføringen av dual career. Dermed kan idrettskarriere og utdanning kombineres på en effektiv måte, som Cartigny et al. (2020) påpeker.

I tillegg vil jeg nevne at denne studien så på hvordan potensielle kjønnsforskjeller har blitt erfart blant dual career utøverne. Dette kan eksempelvis synliggjøres gjennom treneres ulik tilrettelegging basert på kjønn (Saarinen et al., 2022). Resultatene av studien indikerte begrenset betydning av kjønnsforskjeller. Dette antyder dermed at ulike kjønn spiller en begrenset rolle i denne studien.

Styrker og Svakheter

Selv om studien bidrar med å forstå erfaringer av dual career blant unge fotballspillere, har den noen metodiske begrensninger. Kvalitative studier har en tendens til å generalisere funn, og vi vet ikke konkret hvordan ambisjonene til informantene kan endre seg. Dette beskriver en utfordring med å gjennomføre studier på et gitt tidspunkt, siden utøverne, forventningene, fotballen og skolen er i utvikling og kan endre seg over tid. Bruk av fokusgruppeintervju forsterket studiens meningsfulle sammenheng og ble sett på som en styrke (Tracy, 2010).

Konklusjon

Resultatene indikerte at dual career miljøet ble positivt oppfattet av utøverne. Treneren spilte en sentral rolle som en fasilitator for å optimalisere hverdagen, og miljøet ble generelt sett på som fleksibelt og støttende. Videre forskning om dual career utøvere på videregående skole vil være verdifullt for å undersøke hvordan lignende miljøer kan forbedre hverdagen for dual career utøvere.

Litteraturliste

- Aquilina, D. (2013, Mars 1). A Study of the Relationship Between Elite Athletes' Educational Development and Sporting Performance. *The International Journal of the History of Sport*, s. 374-392. <https://doi.org/10.1080/09523367.2013.765723>.
- Braun, V., & Clarke, V. (2012). Thematic analysis. I H. Cooper, P. M. Camic, D. L. Long, A. T. Panter, D. Rindskopf, & K. J. Sher (red.), *APA handbook of research methods in psychology, Vol. 2*. (s. 57-71). American Psychological Association.
- Burr, V. (2015). *Social Constructionism, third edition*. Routledge.
- Cartigny, E., Fletcher, D., Coupland, C., & Taylor, G. (2019, September 3). Mind the Gap: A Grounded Theory of Dual Career Pathways in Sport. *Journal of Applied Sport Psychology*, s. 280-301. <https://doi.org/10.1080/10413200.2019.1654559>.
- Christensen, M. K., & Sørensen, J. K. (2009, September). Sport or school? Dreams and dilemmas for talented young Danish footballers. *European Physical Education Review* 15(1), s. 115-133. 10.1177/1356336X09105214.
- Etikan, I., Musa, S. A., & Alkassim, R. S. (2016). Comparison of Convenience Sampling and Purposive Sampling. *American Journal of Theoretical and Applied Statistics*, 5(1), s. 1-4. 10.11648/j.ajtas.20160501.11.
- Fedderson, N., Morris, R., Ronkainen, N., Sæther, S. A., Littlewood, M., & Richardson, D. (2021). A Qualitative Meta-Study of a Decade of the Holistic Ecological Approach to Talent Development. *Scandinavian Journal of Sport and Exercise Psychology*, s. 24-39. <https://doi.org/10.7146/sjsep.v3i.128317>.
- Grix, J., & Carmichael, F. (2011, November 15). *International Journal of Sport Policy*, 4(1). *Why do governments invest in elite sport? A polemic*, s. 73-90. 10.1080/19406940.2011.627358.
- Henriksen, K., & Stambulova, N. (2023, Februar 13). The social environment of talent

- development in youth sport. *Front Sports Act Living*, 10.3389/fspor.2023.1127151.
- Henriksen, K., Storm, L. K., Kuettel, A., Linnér, L., & Stambulova, N. (2020, Mars). A holistic ecological approach to sport and study: The case of an athlete friendly university in Denmark. *Psychology of Sport and Exercise*, vol. 47, <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2019.101637>.
- Kiens, K., & Larsen, C. H. (2021). Combining Sport and Study in High School: An Insight Into a Dual Career Environment in Estonia. *Case Studies in Sport and Exercise Psychology*, vol. 5, 10.1123/cssep.2020-0016.
- Kitzinger, J. (1995). Qualitative research: introducing focus groups. *BMJ*, 311(7000), s. 299-302.
- Knight, C. J., Harwood, C. G., & Sellars, P. A. (2018, September). Supporting adolescent athletes' dual careers: The role of an athlete's social support network. *Psychology of Sport and Exercise*, vol. 38, s. 137-147. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2018.06.007>.
- Kristiansen, E., & Houlihan, B. (2017). Developing young athletes: The role of private sport schools in the Norwegian sport system. *International review for the sociology of sport*, 52(4), s. 447-469. <https://doi.org/10.1177/1012690215607082>.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2021). *Det kvalitative forskningsintervju 3. utgave*. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Morris, R., Cartigny, E., Ryba, T. V., Wylleman, P., Henriksen, K., Torregrossa, M., . . . Erpič, S. C. (2020, Februar 19). A taxonomy of dual career development environments in European countries. *European Sport Management Quarterly*, vol 21, s. 134-151 <https://doi.org/10.1080/16184742.2020.1725778> .
- Maaløe, E. (2002). *Casestudier af og om mennesker i organisationer : forberedelse, feltarbejde, generering, tolkning og sammendrag af data for eksplorativ integration*,

test og utvikling af teori. Aarhus: Akademisk Forlag.

Ryom, K., Ravn, M., Düring, R., & Henriksen, K. (2020, September). Talent Development in Football—A Holistic Perspective: The Case of KRC Genk. *International Sport Coaching Journal* 7(3), s. 1-10. DOI:10.1123/iscj.2019-0045.

Stambulova, N., & Wylleman, P. (2015, November). Dual career development and transitions. *Psychology of Sport and Exercise*, 21:1-3, 10.1016/j.psychsport.2015.05.003.

Stambulova, N., Ryba, T. V., & Henriksen, K. (2020). Career development and transitions of athletes: The international society of sport psychology position stand revisited. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, s. 1-27.
<https://doi.org/10.1080/1612197X.2020.1737836>.

Storm, L. K., Henriksen, K., Stambulova, N. B., Cartigny, E., Ryba, T. V., Brandt, K. D., . . . Erpič, S. C. (2021, Mai). Ten essential features of European dual career development environments: A multiple case study. *Psychology of Sport and Exercise*, vol. 54, <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2021.101918>.

Sæther, S. A. (2017). *De norske fotballtalentene - Hvem lykkes og hvorfor?* Oslo: Universitetsforlaget.

Sæther, S. A., Feddersen, N., Andresen, E., & Bjørndal, C. T. (2022). Balancing sport and academic development: Perceptions of football players and coaches in two types of Norwegian school-based dual career development environments. *International Journal of Sports Science & Coaching*, <https://doi.org/10.1177/17479541221111462>.

Sæther, S. A., Nygaard, A., Johansen, B. T., & Erikstad, M. (2021, Mai 10). Talentutvikling via studieprogrammet idrettsfag: En retrospektiv studie av unge fotballspilleres opplevelse av å kombinere videregående skole og satsning på en fotballkarriere. *Scandinavian Sport Studies Forum*, vol. 12, s. 85-111.

Saarinen, M., Ryba, T. V., Kavoura, A., & Aunola, K. (2022, Oktober). “Women easily feel

- that they have lost a year if they Don't ski faster": Finnish ski coaches' discursive constructions of gendered dual career pathways. *Psychology of Sport and Exercise* 64(2):102322, 10.1016/j.psychsport.2022.102322.
- Tjora, A. (2017). *Kvalitative forskningsmetoder i praksis*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.
- Torske, O. (2022, Juni). Kombinasjon av idrettssatsing og skolegang på videregående skole. *Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet*, <https://hdl.handle.net/11250/3005966>.
- Tracy, S. J. (2010). Qualitative Quality: Eight "Big-Tent" Criteria for Excellent Qualitative Research. *Qualitative Inquiry*, 16(10), s. 837-851.
<https://doi.org/10.1177/1077800410383121>.
- UDIR. (2022, Oktober 22). *Utdanningsspeilet 2022*. Hentet fra udir.no:
<https://www.udir.no/tall-og-forskning/publikasjoner/utdanningsspeilet/utdanningsspeilet-2022/videregaende-opplaring/antall-elever-og-skoler/>
- Widerberg, K. (2011). *Historien om et kvalitativt forskningsprosjekt. 3. utgave*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Aalberg, R. R., & Sæther, S. A. (2016). The Talent Development Environment in a Norwegian top-level football club. *Sport science review*, vol. 15, 3-4, s. 159-182.
10.1515/ssr-2016-0009.

